VELLINGE KOMMUN

Utvecklingsstrategi för Vellinge kommun

Version 1
2014-12-12

Stadsmiljöprogram för levande centrum och

dess bidragande effekt till positiv stadsutveckling

Vellinge tätort

Karin Gullberg, projektledare för Stadsmiljöprogram för levande centrum

Innehållsförteckning/ Vellinge

Sammanfattning	sid 2
Underlag, analys och insamlade synpunkter	sid 3-10
Strukturplan för Vellinge	sid 11
Förslag på prioriterade åtgärder i Vellinge	sid 12
Vellinge centrums prioriterade entréstråk	sid 13
Norra infarten	sid 14-17
Ängastråket	sid 18-21
Parkstråket	sid 24-30
Vellinge centrums prioriterade områden och mötesplatser	sid 31
Campusområdet	sid 32-47
Vellinge ängar	sid 49-52
Centrumkärnan - prioriterade områden/mötesplatser	sid 54-56
Belysningsarmatur för centrala Vellinge	sid 57
Stora torget	sid 58-68
Lilla torget	sid 69-83
Södra Promenaden och Södra Parkeringstorget	sid 84-88
Bankgatan	sid 89-97
Järnvägsgatan	sid 98-101
Börjes gången	sid 102-105
Gästisparken och Lindesparken	sid 106-109
Kyrkogatan, Kyrkobacken och Gamla torg	sid 110-115
Norra centrumområdet	sid 116-119

Vellinge tätort

Vänliga värdiga vackra Vellinge

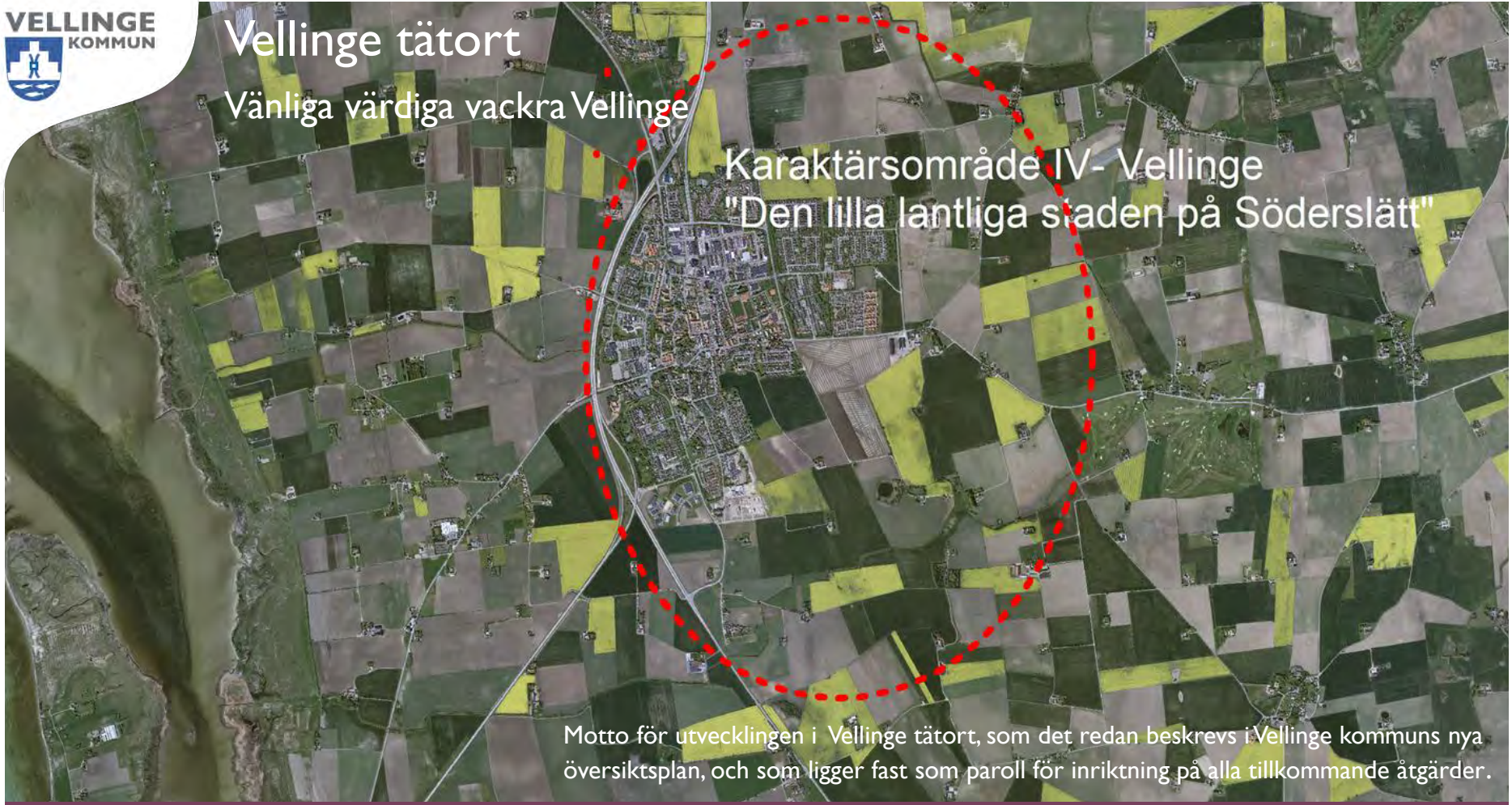

Motto för utvecklingen i Vellinge tätort, som det redan beskrevs i Vellinge kommuns nya översiktsplan, och som ligger fast som paroll för inriktning på alla tillkommande åtgärder.

Sammanfattning av prioriterade stråk och områden i Vellinge centrum

Vänliga värdiga vackra Vellinge

Det finns fem prioriterade entréstråk till Vellinge centrum vars värden och innehåll behöver förstärkas och utvecklas:

I. Norra infarten

II. Ängastråket

III. Parkstråket

IV. Östergatan (ej bearbetat)

V. Pertorpsgatan (ej bearbetat)

Det finns fem centrala områden/mötesplatser inom Vellinge vars värden och innehåll behöver förstärkas och utvecklas:

1. Vellinge Campusområde inklusive den regionala busshållplatsen Vellinge ängar
2. Centrumkärnan med Stora torget, Lilla torget inklusive byggnader, Södra Promenaden, Södra Parkeringstorget samt anslutande stadsgator (Bankgatan, Järnvägsgatan, Börjes gången)
3. Gästisparken och Lindesparken
4. Kyrkobacken, Kyrkogatan och Gamla torget
5. Norra centrumområdet

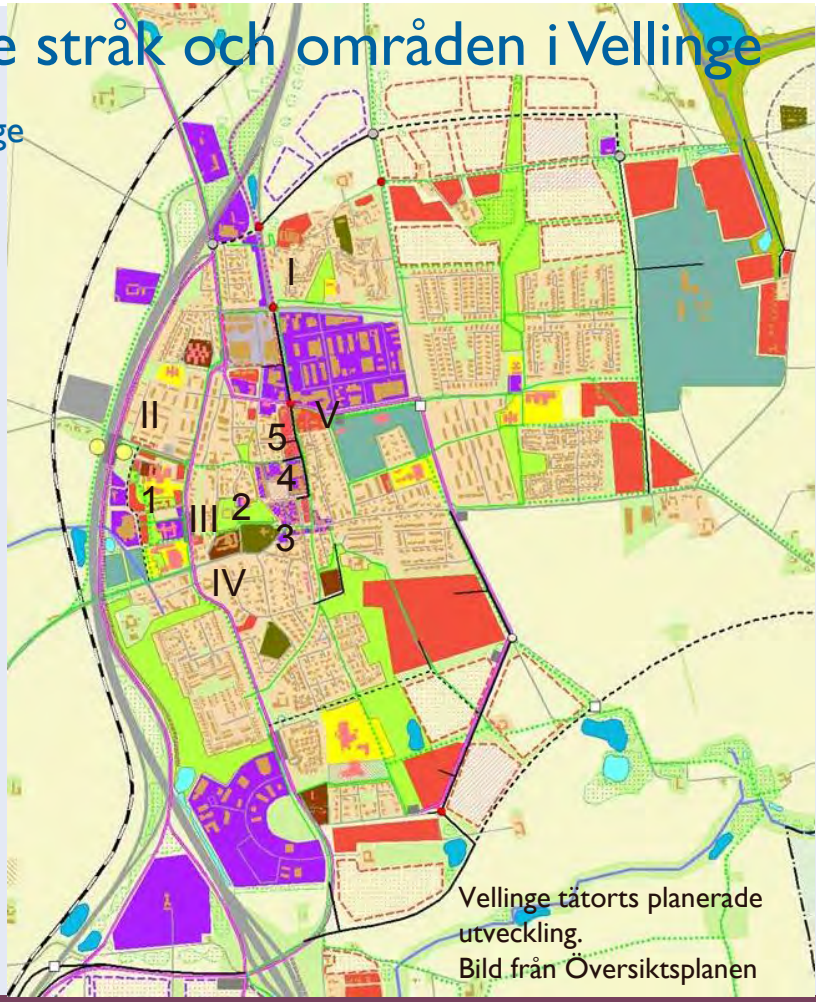

Vellinge tätorts planerade utveckling.
Bild från Översiktsplanen

Avgränsning av Centrumkärnan i Vellinge

VELLINGE KOMMUN

Vy från det omgivande jordbrukslandskapet

Vy från Östergatan, Vellinge tätort 2014

Vision för Vellinge tätort

Vellinge centrumkärna skall utveckla sin lantlig charm och identitet av att vara ett sprudlande småbrukssamhälle på slätten.

Centrumkärnan ska kännas trivsam, lättillgänglig och allt behöver inte kännas helt tillrättalagt, men det får samtidigt inte spreta för mycket. Exempelvis så har Vellinge centrum idag minst 15 olika sorters armaturer och där finns väldigt många platser som behöver förbättras.
Det gäller att prioritera vilka åtgärder som behöver göras först för att bäst gynna utvecklingen av ett levande centrum.

Vi vill öka antalet besökare till och i Vellinge centrum och göra det lättare att röra sig inom centrum. Det ska kännas enkelt, tillgängligt och inbjudande att uträtta sina ärenden.

Centrum skall vara en plats dit man vill åka och vistas med vackra, funktionella och trivsamma gemensamma stadsrum. Vellinge centrum skall vara ett inbjudande levande centrum samlat kring Stora torget och Lilla torget och erbjuda ett stort utbud av handel och aktiviter.

Kommande förändringar i centrumkärnan måste först och främst uppfylla Vellingebornas behov. Det ska vara en trevlig och vacker plats där man enkelt möts och träffar andra Vellingebor.

Delaktighet, förankring och fortsatt samverkan med handlare, näringsidkare och allmänheten är av största vikt för att uppnå goda resultat.

Vision för hela Utvecklingsstrategin

”Vi skall erbjuda boende, företagare och besökare i Vellinge kommun mer levande och tillgängliga, attraktiva och aktiva centrum, som lever både på dagen och på kvällen hela året runt.

Där skall finnas ett brett varierat utbud av handel, service/tjänster, olika näringsidkare, föreningsliv, caféer och restauranger. I våra centrum är kulturen, idrotten och de gröna värdena betydelsefulla och de spelar en stor roll. Vi arbetar tillsammans aktivt för att skapa trevliga aktiviteter som gör centrum levande.

Våra centrum har trevliga historiska stadsmiljöer med småskalig atmosfär som erbjuder attraktiva mötesplatser och stråk.
Vi har respekt för de som lever och verkar där och deras stolthet för platsen.
Vi har en utvecklad samverkan mellan ortens olika aktörer för att skapa delaktighet, trovärdighet och engagemang i det vi gör och de åtgärder vi tillsammans konkretiserar.

Vi lyfter fram orternas olika identiteter, karaktärer och värden för att skapa ett starka platsvarumärke för kommunen tre centrum som paketeras och kommuniseras till våra målgrupper.”

Analys - Svagheter och problem om framkommit ur inventeringar, analyser, och workshops.

- Dålig belysning på många platser och stråk.
  Det upplevs som mörkt i centrum och utmed de centrala stråken. Armaturer saknas eller befintlig belysning är gamla och uselt fungerande.
- Otydliga stråk för gående och cyklister
- Otydliga entréer
- Norra delen av centrum är idag ”Ödetomt”
- Otydlig vägvisning/skyltning
- Södra parkeringen mörk och ej överblickbar
- Stora torget och Lilla torget upplevs slitna, tråkiga och i behov av upprustning
- Saknar platser för ungdomar
- Fler hotell och övernattningsmöjligheter behövs främst för barnfamiljer och turister
- Behov av att hitta bra funktionella platser för torghandel och ”Foodtrucks”
- Se över behov av parkeringar
- Centrumkärnan har tomma lokaler
- Markmaterial, träd och växter behöver ses över
- Behov av att förtydliga stråk och mötesplatser
- Behov av offentliga toaletter

Styrkor och möjligheter i Vellinge tätort - Sammanställning

- ”Allt känns nära”
- Lantligheten och närheten till det omgivande jordbrukslandskapet
- Det finns ett samlande torg
- Skalan i centrum både på stadsrummen och byggnader är tilltalande
- Specialbutiker som servar gårdar, torp och hästar – idé!
- Samordnade och längre öppentider för butikerna
- Utveckla cykelturismen
- Bokantikvariat
- Butik som erbjuder återvunnet byggnadsmaterial – idé!
- Bokhandel
- Papperhandel
- Järnhandel

Förslag på förbättringar – idéer som framkommit ur inventeringar, analyser, workshops och gruppens arbete.

- Skapa och behålla god tillgänglighet till och inom centrum
- Öppna upp mellan Stortorget och Börjes gången för biltrafik
- Promenadrundor för upplevelser med alla sinnen. Utveckla tillgängliga trivsamma promenadstråk ”rundor” med olika längd
- Komplettera och byta ut gammal armatur för att skapa en funktionell, enhetlig och vacker ljussättning i centrum
- Utveckla gång – och cykelstråken till centrum och ”silningen” till centrum genom att tydliggöra och förstärka innehållet och utformningen av de befintliga gångarna t.ex. Rosa gången, Kärlekstigen, Parkgången och Ängastråket.
- Erbjuda trevliga flexibla miljöer (mötesplatser) som inbjuder till rikt folkliv i centrum både på dagar och kvällar året runt.
- Behålla och utveckla känslan av att det är nära till allt, t.ex. till vårdcentral, sjukgymnastik och annan service
- Förändra och rusta upp Lilla torget och även byggnadernas fasader som gränsar ut mot Stora torget och mot Södra parkeringstorget.
- Erbjuda vackert skötta planteringar, stadsgrönska och gemensamma platser och ytor
- Bygga fler centrumnära bostäder för att tillföra fler människor och få större flöden i centrum
- Tillföra nya verksamheter i de befintliga centrumbyggnaderna, runt torgen och deras angränsande stadsgator för att förstärka och förtydliga centrumkärnan.
- Rusta upp Stora torget och viktiga gångstråk och cykelentréer så att det blir en trevlig funktionell miljö där man vill vistas och som inbjuder till förflyttning så att man gör fler ärenden.
- Dubbelrikta Järnvägsgatan och Bankgatan så att det blir enkelt att göra ett eller flera ärenden i Centrum
- Möjliggöra för byggnation av ny restaurang eller café med uteservering på Stora torget.
- Skapa mer möjligheter till rekreation och lek inom centrum.
- Grönskan som ett bärande inslag i staden och förmedlare av kulturhistoriskt värde.
- Erbjuda nya välfungerande offentliga toaletter.

Strukturplan för Vellinge centrum

De prioriterade entréstråken och områdena/mötesplatserna ingår i en helhetbild:

Strukturplanen redovisar en samlad fysiskt helhetsbild över planerad utveckling i Vellinge för att kunna styra och skapa möjligheter till att alla arbetar mot en gemensam målbild och därmed uppnå en positiv centrumutveckling.

Strukturplanen redovisar hur centrum avgränsas, dvs. vilka områden, mötesplatser, byggnader och stråk som ingår i centrumkärnan samt vilka stråk som leder dit.

Strukturplanen ”zoomas in” på utvalda områden/mötesplatser inom centrum samt på utvalda prioriterade stråk in till centrum för att redovisa vilka fysiska åtgärder som behöver ges förtur för att skapa levande och attraktiva centrum.

Inom de prioriterade entréstråken och de prioriterade områden och mötesplatser redovisas förslag på konkreta åtgärder som ska utföras på kort och lång sikt.

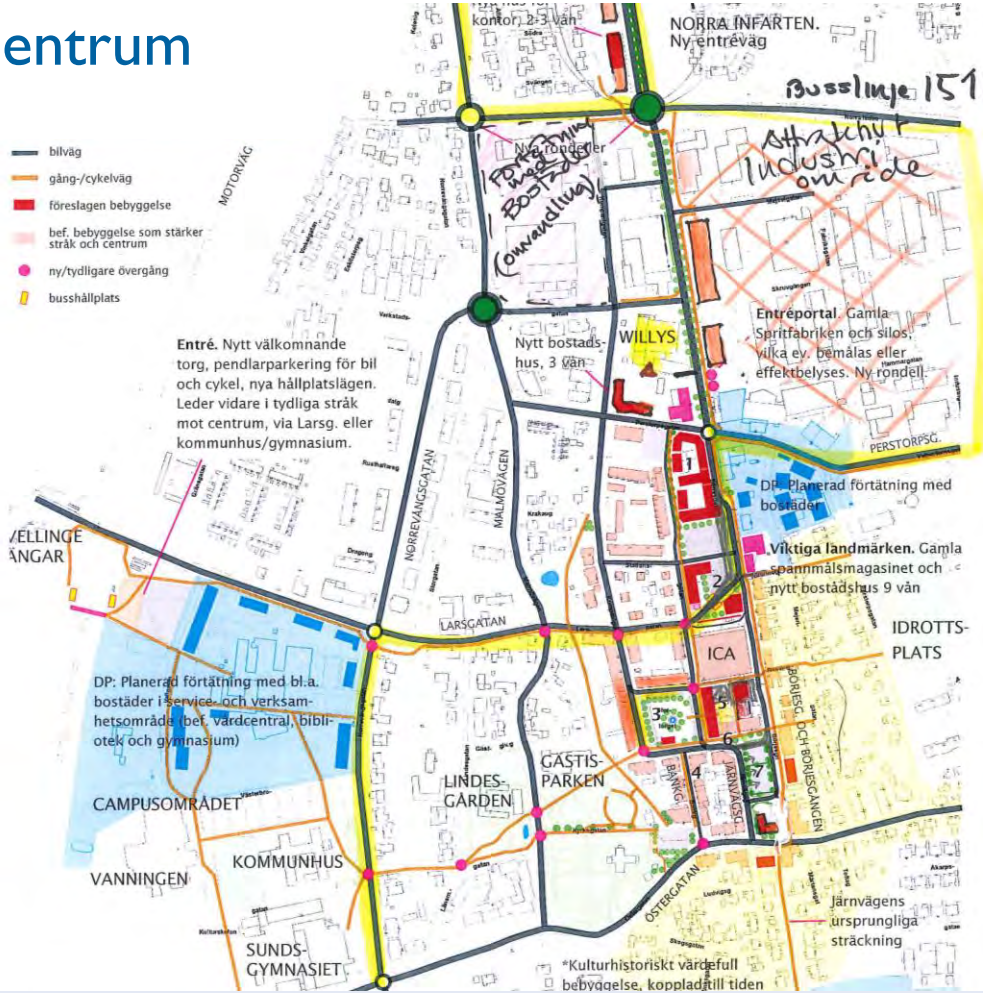

Prioriterade förslag på åtgärder i Vellinge centrum

Prioriterade förslag på åtgärder redovisas inom respektive entréstråk och områden/mötesplatser för att skapa ett mer levande centrum.

Prioriterade entréstråk till centrum:

1. **Norra infarten** – pågående DP; ny entréväg till Vellinge C inklusive försköning av infart från E6. **PRIO 1**
2. **Ängastråket-** befintligt gång- och cykelstråk via Campusområdet till centrum. Prio 2
3. **Parkstråket -** befintligt gång- och cykelstråk via Campusområdet till centrum. **PRIO 1**
4. **Östergatan** – stadsgata och befintlig öst-västlig genomfartsgata genom Vellinge tätort. Prio 3
5. **Perstorpsgatan-** befintlig entrégata från bostadsområdena i östra delarna av Vellinge tätort in till Centrumkärnan. Prio 3

Prioriterade områden/mötesplatser:

1. **Vellinge Campusområde inklusive Vellinge ängar**– pågående DP**,** förtätning med stadsmässig bebyggelse inklusive trygghetsåtgärder och ombyggnad av regional busshållplats. **PRIO 1**
2. **Centrumkärnan -** Stora torget, Lilla torg inklusive omkringliggande byggnader med fasader, Södra Promenaden, Södra Parkeringstorget samt anslutande stadsgator inom centrum (Bankgatan, Järnvägsgatan, Börjes gången) Upprustning, komplettering av innehåll och gestaltning i befintliga torg och stadsrum samt åtgärder i anslutande stadsgator. **PRIO 1**
3. **Gästisparken och Lindesparken –** upprustning och komplettering av innehåll och gestaltning av befintliga parker. **PRIO1**/Prio 2
4. **Kyrkobacken, Kyrkogatan och Gamla torget** - befintlig gata ombyggd till g- cykelväg och blev del av Gästisparken **Utfört 2014**
   Övrig upprustning och komplettering av innehåll och gestaltning av torget. Prio 2
5. **Norra centrumområdet -** uppstart av ny DP; förtätning i norra delen av Vellinge C med stadsmässig bebyggelse (Bostäder) **PRIO1**

Vellinge centrums prioriterade entréstråk

Det finns sex prioriterade entréstråk till Vellinge centrum vars värden och innehåll behöver förstärkas och utvecklas:

1. **Norra infarten** **PRIO 1**
2. Ängastråket PRIO 2
3. **Parkstråket** **PRIO 1**
4. Östergatan PRIO 3
5. Pertorpsgatan PRIO 3

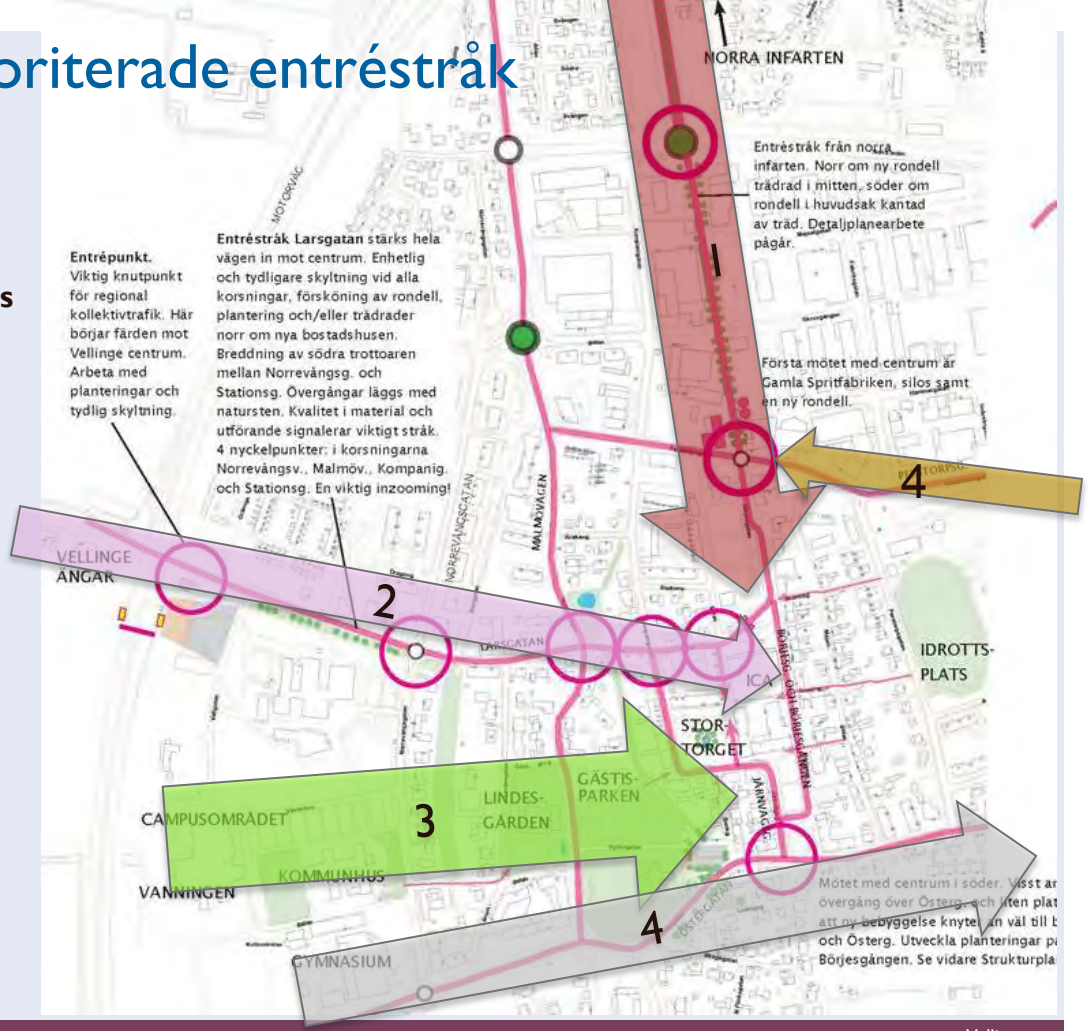

Norra infarten

Entréstråk från norra avfarten från E 6:an in mot Vellinge centrum.

Första vägsekvensen mot centrum ingår i det statliga vägnätet.

Vid Norra Ledens nya rondell börjar den nya entrévägsträckan in till Perstorpsgatan vars nya rondell signalerar ankomsten till Norra centrum och Vellinge Centrumkärna.

Punkten där entrévägen passerar mellan Gamla Spritfabriken och silosens är viktig som portal för att annonsera Vellinge Centrumkärna.

Detaljplanearbete pågår.

Norra infarten - Förslag på prioriterade åtgärder

Norra entrén – genomförande av ny entréväg och förslag på försköning av infartsvägen från E6

Nr	Åtgärd	Kostnad
•	Ny ”grön” rondell byggs där infartsvägen möter Norra leden i enlighet med pågående DP.	Enligt budget **Prio I**
•	Ny entrégata (stadsgata) byggs ut i nord-sydlig riktning in till centrum i grönstråket bakom Willys inklusive ny gång- och cykelväg samt plantering med alléträd och häckar i enlighet med pågående DP.	Enligt budget **Prio I**
•	Den välkomnande entréportalen som bildas när vägen passerar mellan de befintliga höga silosen och gamla Spritfabriken effektljussätts.	Finansieras i samverkan med fastighetsägarna **Prio I**
•	Skyltar sätts upp som välkomnar till centrum och annonserar vad som finns där.	Enligt skyltprogram.
•	Ny stadsmässig rondell byggs i punkten där den nya entrévägen möter Perstorpsgatan. Detta blir en viktig entrépunkt som annonserar att nu börjar Vellinge Centrumkärna.	Ingår i DP Norra centrum. **Prio I**
•	Belysningen ses över utmed sträckan.	**Prio I**
•	Entrén från E 6:an till Vellinge centrum förtydligas och förskönas med alléträd. Samverkan mellan VEK och Trafikverket. Vägsträckan är statlig och ligger inom Trafikverkets ansvarsområde.	Senare etapp. Prio 2
•	Dagvattendamm anläggs i mittrefugen. Samverkan med Trafikverket.	**Prio I**
•	Rondell anläggs som fördelar trafiken österut och möjliggör att trafiken leds på en ny väg norr om Vellinge tätort. De norra delarna av Vellinge vid Eskilstorp kan byggas ut. Senare etapp.	Senare etapp. Prio 2

VELLINGE KOMMUN

1. Ny ”grön” rondell välkomnar in till centrum
2. Ny stadsmässig entrégata byggs in till centrum
3. Effektljussatt entréportal
4. Bra skyltning
5. Ny stadsmässig rondell
6. Ny anpassad belysning
7. Välkomnade entrésträcka med alléträd leder visuellt in mot centrum
8. Ny funktionell dagvattendamm i mittrefugen förskönar även på- och avfarten till E 6:an
9. Framtida större rondell och ny väg byggs som försörjer Vellinges norra delar

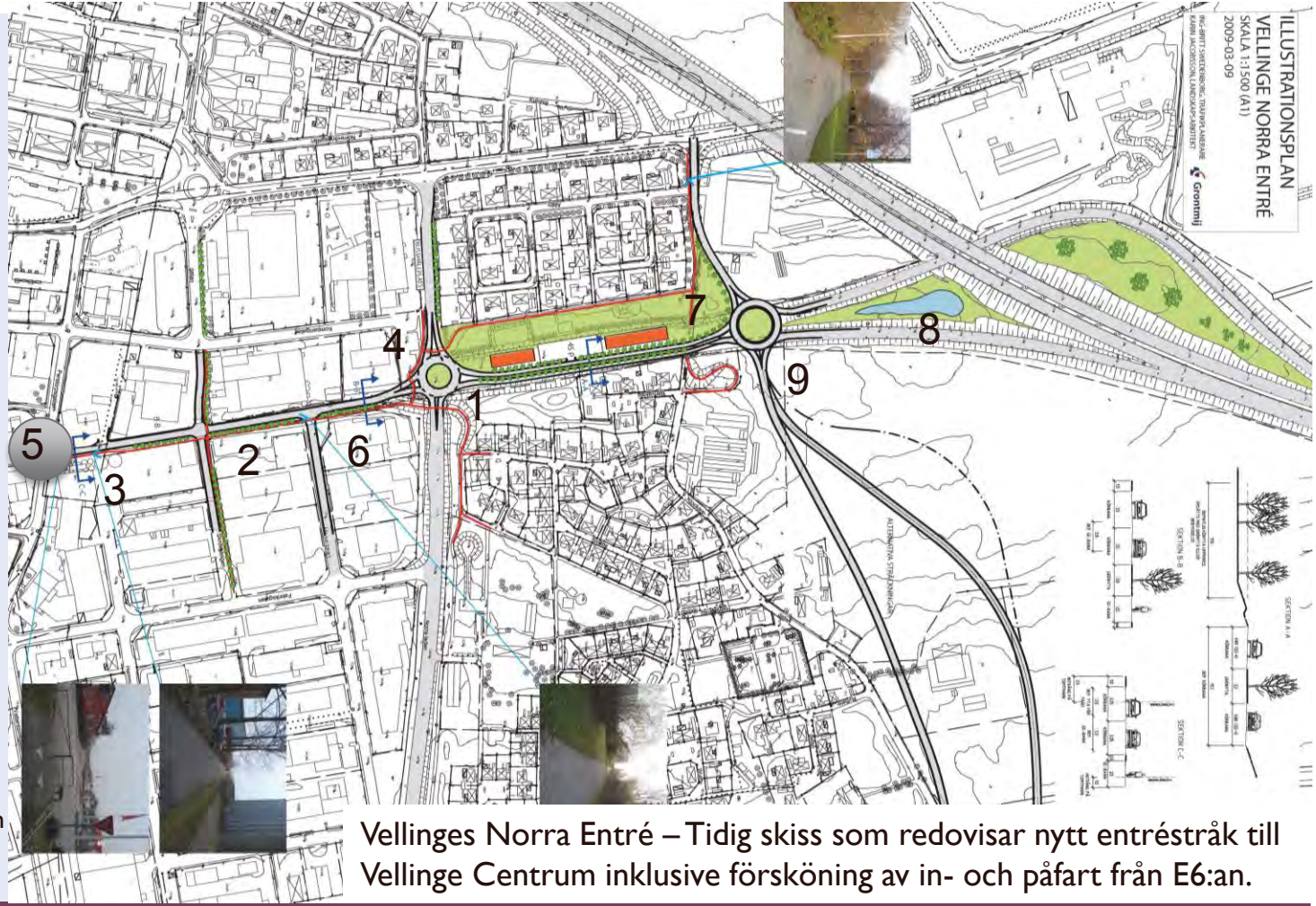

Vellinges Norra Entré – Tidig skiss som redovisar nytt entréstråk till Vellinge Centrum inklusive försköning av in- och påfart från E6:an.

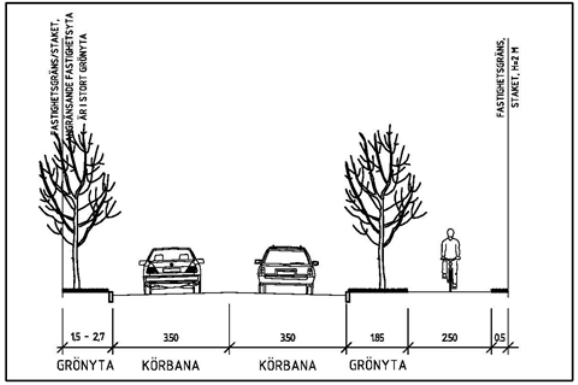

VÄGSEKTION PRINCIP

Norra infarten – Illustration från pågående DP; som redovisar ny rondell, ny entrégata inklusive gång- och cykelväg in till Vellinge Centrum

Ängastråket

Entréstråket Ängavägen som övergår i Larsgatan är ett viktigt gång- och cykelstråk som leder direkt in till Vellinge Centrumkärna.
Stråket behöver förtydligas och dess innehåll stärkas hela vägen in mot centrum. Kvalitet i material och utförande signalerar hur stråkets funktion och värde.

Stråkets korsningarna med Norrevångsgatan, Malmövägen, Kompanigatan och Stationsgatan är viktiga att förtydliga och bearbeta för att tydliggöra och påvisa kontakten med Vellinge Centrumkärna.

Enhetlig och tydligare skyltning behövs utmed sträckan och vid alla korsningar.

Breddning av södra trottoaren mellan Norrevångsgatan och Stationsgatan för att även rymma separat cykelbana .

Ängastråket

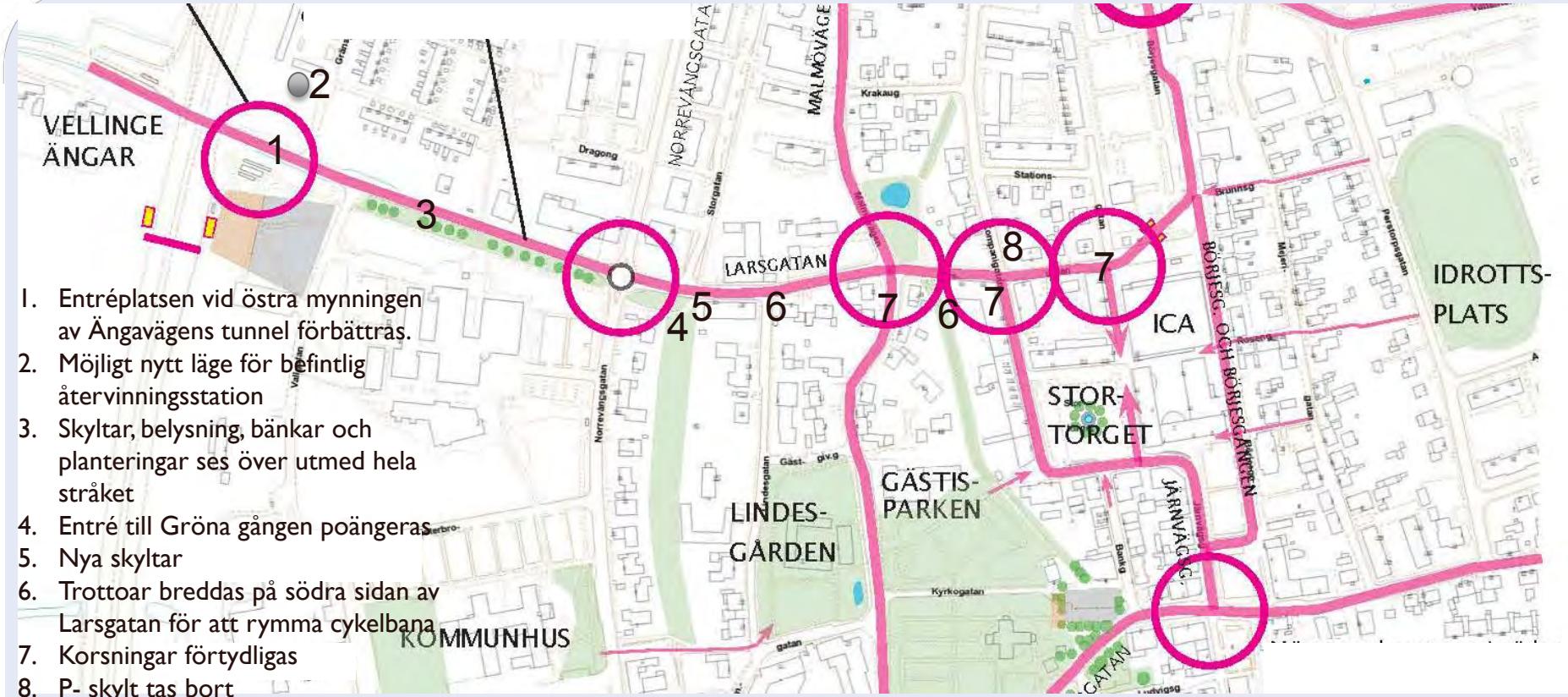

1. Entréplatsen vid östra mynningen av Ängavägens tunnel förbättras.
2. Möjligt nytt läge för befintlig återvinningsstation
3. Skyltar, belysning, bänkar och planteringar ses över utmed hela stråket
4. Entré till Gröna gången poängeras
5. Nya skyltar
6. Trottoar breddas på södra sidan av Larsgatan för att rymma cykelbana
7. Korsningar förtydligas
8. P- skylt tas bort

Ängastråket - Förslag på prioriterade åtgärder

Nr	Åtgärd	Kostnadsbedömning
		I Kostnadsbedömningen ingår inte rivning, röjning, oförutsedda kostnader mm
1.	Entréplats anläggs vid östra mynningen av Ängavägens tunnel under E 6:an. Refuger, räcken, pollare, skyltar ses över och vissa byts ut för att det skapas en värdig entré som känns välkomnande och tydlig.	Prio 2 - Prio 3 -
2.	Befintlig återvinningsstation flyttas ev. norr ut till Gränsgatan	Prio 2 -
3.	Soffor att vila på sätts upp längs med gång och cykelbanan Vårlökar planteras i gräsytan utmed stråket. Befintliga skyltar ses över och byt ev. ut. Belysning utmed gångstråket ses över och byts ev. ut	**Prio I** 50 000 kr **Prio I** Skyltprogrammet Prio 2 -
4.	Entré till Gröna gången. Vårlökar planteras i gräsmattan vid entrén in mot ”Gröna gången” som förtydligas genom plantering av nya träddungar. Ny namnskylt ”Gröna gången” sätts upp skyltning som visar mot Vellinge centrum.	**Prio I** 70 000 kr
5.	Skylt visar vägen till Vellinge centrum	**Prio I** 5 000 kr
6.	Cykelbanan anläggas på södra sidan av Larsgatan mellan Storgatan och Vellinge C busstation genom att trottoaren breddas. Alternativt leds cykeltrafiken ner via Kärleksgången till centrum. Namnskylt sätts upp vid Kärleksgången.	Prio 2. Ingår i vilande DP.
7.	Förtydliga korsningen mellan Larsgatan/ Kompanigatan som entrépunkt in till kärnan av Vellinge centrum. Även korsningarna med Malmövägen och Stationsvägen behöver förbättras.	Prio 2 -
8.	Befintlig skylt som hänvisar parkerande norr ut tas bort.	**Prio I** 5 000 kr

VELLINGE KOMMUN

Ängastråket är ett viktigt gång- och cykelstråk mellan den regionala busshållplatsen Vellinge ängar och Centrumkärnan.
Här rör sig många Vellingebor och besökare. Detta är entrén till Vellinge om besökaren reser kollektivt.
Här finns ett myller av olika skyltar, men inga bänkar, blommor eller något som visar på omsorg om det allmänna stadsrummet.

VELLINGE KOMMUN

Ängastråket leder både in till Centrumkärnan, men efter tunneln under E 6:an leds även besökarna via en trappa vidare upp till Campusområdet och alla dess attraktioner som Vanningen, Kommunhuset och Sundsgymnasiet. Detta är den offentliga entrén till Vellinge tätort om besökaren reser kollektivt. Frågan är om trappan och platsens utformning och skyltning verkligen visar önskad omsorg om det allmänna stadsrummet.

Parkstråket

Viktigt socialt och rekreativt grönstråk med gång- och cykelbanor som förbinder Campusområdet med Vellinge Centrumkärna.

I Parkstråket ingår även parkerna Lindesparken och Gästis parken vars förslag på prioriterade åtgärder beskrivs under respektive parks namn längre fram i dokumentet.

Här rör sig ett stort flöde av människor mellan sina arbetsplatser, bostäder och fritidsaktiviter till och från centrum.

Inte minst gruppen av studenter från Sundsgymnasiet är en viktig grupp som nyttjar stråket.

Stråket är viktigt utifrån att binda samman och förstärka Vellinge Centrumkärnas utbud av handel med Campusområdets utbud av aktiviteter.

Parkstråket

1. Entréplatsen till Gästisparken
2. Triangeltorget.
3. Gästisparken
4. Lindesparken
5. Parkstråkets entré från Kommunhuset
6. Namnskyltar vid Kärlekstigen

Prioriterade entré- och mötespunkter i grönstråket redovisas med rosa cirklar.

Parkstråket - Förslag på prioriterade åtgärder

Nr	Åtgärd	Kostnadsbedömning I Kostnadsbedömningen ingår inte rivning, röjning, oförutsedda kostnader, mm
1.	**Entréplatsen till Gästisparken** förtydligas som mötesplats (mindre torgyta) och plattsätts. Triangeltorgets kontakt med Gästisparken förstärks.	**Prio I** 50 000 kr
2.	**Triangeltorget.** Bänk sätts runt befintlig träd och ett cykelställ sätts upp. Triangeltorgets kontakt med Stora torget förstärks genom att ett par p-platser tas bort och övergången tydliggörs genom enhetlig plattläggning.	**Prio I** 40 000 kr
3.	**Gästisparken.** Ingår som del av stråket. Prioriterad åtgärder, *Se separat beskrivning under parkens namn.*	
4.	**Lindesparken.** Ingår som del av stråket. Prioriterad åtgärder, *Se separat beskrivning under parkens namn.*	
5.	**Parkstråkets entré från Kommunhuset vid Polistomten poängeras.** Ny g-cykelbana anläggs och alléträd planteras i enligt med ny detaljplan.	Betalas av MEX
6.	**Namnskyltar sätts upp vid Kärleksgången.**	**Prio I** 5 000 kr

VELLINGE KOMMUN

Forts.

Parkstråket - Förslag på prioriterade åtgärder

Nr	Åtgärd	Kostnadsbedömning	
		I Kostnadsbedömningen ingår inte rivning, röjning, oförutsedda kostnader, mm	
A.	**Gröna gången** Entrén till grönstråket förstärks som rekreationstråk och soffa sätts upp längs med cykelbanan. Komplettering med blommande mindre träd i dungar utmed ”Gröna gångens” slingande klippta grässtig för att bibehålla den ”vilda” karaktären. Eventuellt kan enstaka rosbuskar planteras.	**Prio I**	150 000 kr
B.	**Kärlekstigen** Stärks som promenadstråk genom plantering av doftande och vackra naturligt växande gammeldags rosbuskage som inte behöver klippas eller beskäras. Spännande variation i färg på blommor, blad, kvist, frukt, växtsätt och höjd. Ex: Rosa glauca, R. moyesii, R. canina/dumalis, R. nitida, R. pimpinellifolia. Översyn av möblering, skyltning, armaturer och trafikhinder i hela gången. Särskild omsorg om entrépunkten mellan gången och stråket mellan Gästisparken och Stortorget. I entrépunkten norr om gamla Vanningen samt vid södra entrén mot Kyrkbacken planteras träd.	**Prio I**	100 000 kr
C.	**Gamla Vanningen** Den igenvuxna dammen rensas och hålls öppen. På angränsande gräsytor planteras vårlökar. Platsens funktion och innehåll ses över.	**Prio I**	20 000 kr

VELLINGE KOMMUN

Entréplatsen intill Gästisparken från centrum är en viktig nod och mötesplats.
Här möter Gästisparken Triangeltorget, korsas av Kärlekstigen och platsen är samtidig en naturlig entréport in till Centrumkärnan.

VELLINGE KOMMUN

Inspirationsbild som visar hur en förplats, mindre torg, kan accentueras och förskönas med hjälp av mönsterläggning med natursten. Detta är en idé för hur entréplatsen till Gästisparken kan utformas.

Referensbild - Stensättning av mindre torgplats, Kävlinge kyrka

VELLINGE KOMMUN

Triangeltorgets befintliga träd stammas upp och runt stammen placeras en rund Köpenhamnbänk. Bänken blir en naturlig träffpunkt på torget. Övergången till Stora torget förbättras genom att ett par parkeringsplatser tas bort och gångstråket över gatan förstärks och tydliggörs.

Köpenhamnsbänken ska användas som standardbänk inom hela Vellinge Centrumkärna.

Vellinge centrums prioriterade områden och mötesplatser

Det finns fem centrala områden/mötesplatser i Vellinge vars värden och innehåll behöver förstärkas och utvecklas:

1. **Vellinge Campusområde** med kommunhus, Sundsgymnasiet, Vanningen, Sundsparken, idrottanläggningar, Vårdcentral, Bibliotek mm inklusive den regionala busshållplatsen Vellinge ängar **PRIO I**
2. **Centrumkärnan;** Stora torget, Lilla torget, Södra promenaden, Södra Parkeringstorget och anslutande stadsgator (Bankgatan, Järnvägsgatan, Börjes gången) **PRIO I**
3. Gästisparken och Lindesparken
4. Kyrkobacken, Kyrkogatan och Gamla torget
5. **Norra centrumområdet** **PRIO I**

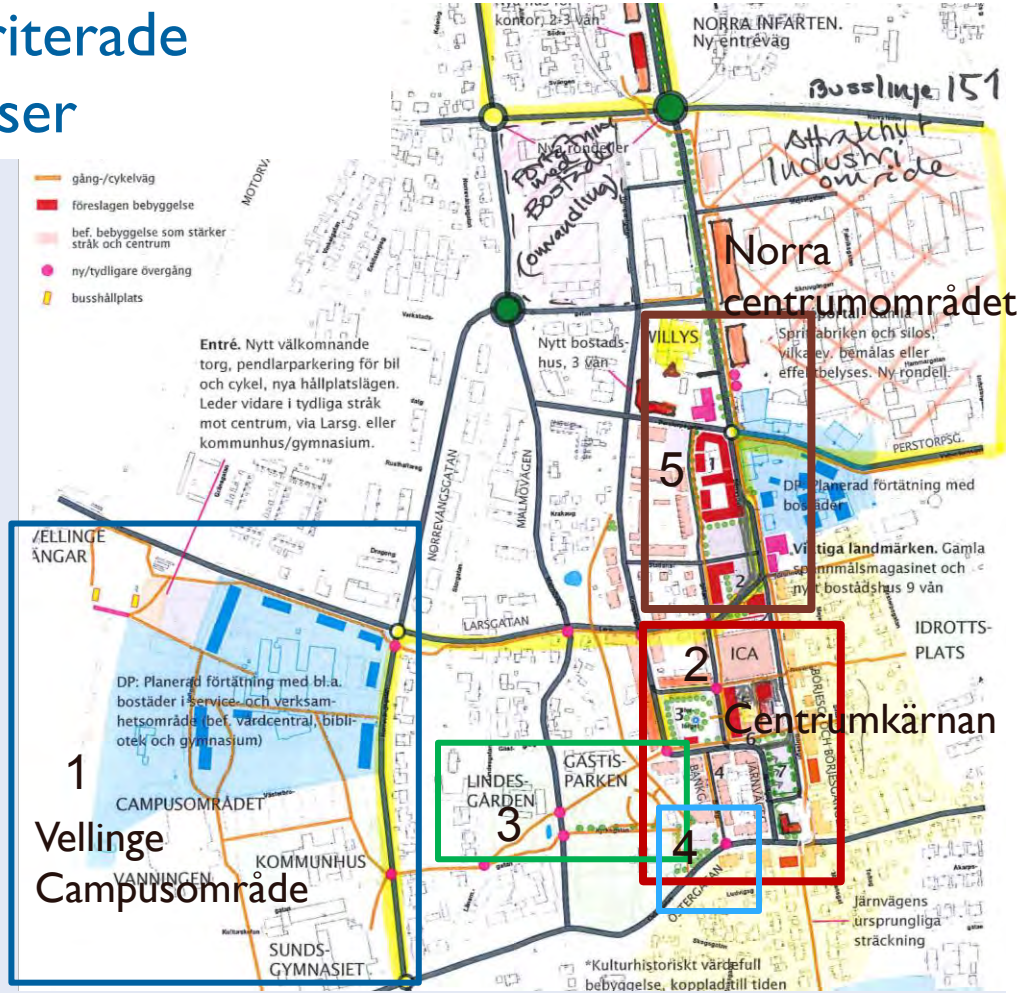

Campusområdet

Campusområdet

Stadsdelen är en pendang till Centrumkärnan och kompletterar handelsutbudet i centrum med arbetsplatser, gymnasium och en mängd aktiviteter för sport och kultur. De två områdena kompletterar och stärker varandra. Stråket dem emellan behöver stärkas för att underlätta och öka flödet.

Detaljplanearbetet pågår för att genomföra översiktsplanens vision om att utveckla, förtäta och befolka området till att bli en inbjudande, hållbar och spännande modern stadsdel som kompletteras med att erbjuda mer bostäder och verksamheter.

Trygghet och hållbart miljötänkande ingår som viktiga parametrar i utformningen av området.

Området med dess stora innehåll av arbetsplatser, skolor , kulturella och sportliga aktiviter och storskaliga byggnader behöver införlivas i en omfamnande stadsplanering för skapa överblickbarhet och lugn i området och därmed öka attraktiviten i stadsdelen (helhetsgrepp).

Vellinge ängars busshållplats ingår i Campusområdet är detta är en viktig publik entré till Vellinge tätort.
Busshållplatsen utvecklas till att bli ett modernt välkomnade stationsområde som omvandlas till ett stadstorg, vilket inkluderar pendlarparkering, en möteplats skapas. Processen inkluderar även Trafikverket och Skånetrafiken och startade redan2010.
Fortsatt utveckling av stationsområdet ingår även som del av stråkstudien för väg 100 och Superbussutredningen.

.

Området innehåller idag: Kommunhus, gymnasium, inklusive Kom Vux, Kulturskola, Musikskola, bibliotek, vårdcentral, BVC, tandläkare, badhus, inomhus och utomhus idrottsanläggningar, fotbollsplaner, gym, skateboard bana, utomhus gym, löparbanor mm.

Campusområdet – ortofoto över området idag

Flygbild över området

Buller

Campusområdet avgränsas västerut av E 6 :an, vilket medför att det finns höga bullernivåer att ta hänsyn till vid planering av nya bostäder och verksamheter för att kunna möjliggöra och skapa en trivsam miljö i stadsdelen.

Vellinge ängars busshållplats är idag en otrivsam bullrig plats att stå och vänta på vilket behöver förbättras.

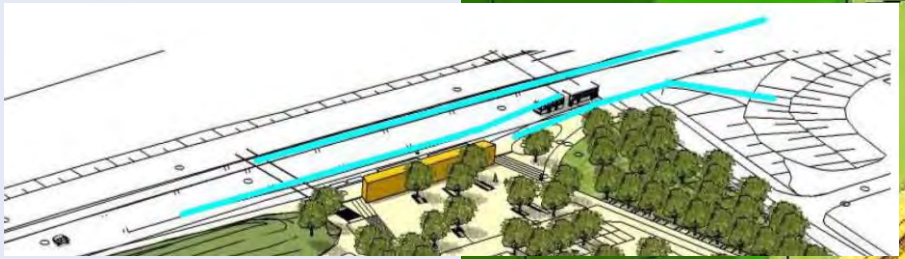

Campusområdet – Förslag på prioriterade åtgärder

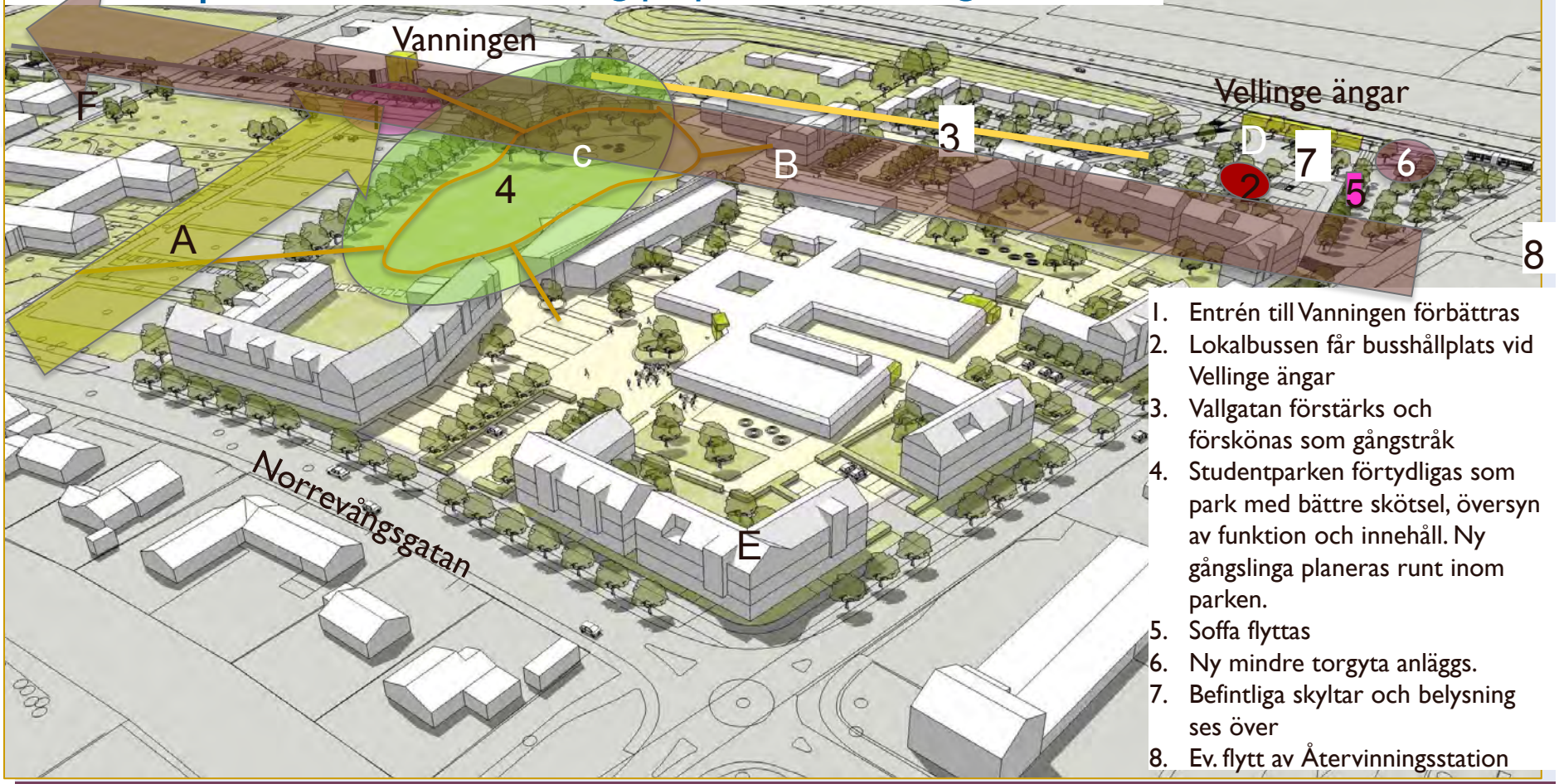

1. Entrén till Vanningen förbättras
2. Lokalbussen får busshållplats vid Vellinge ängar
3. Vallgatan förstärks och förskönas som gångstråk
4. Studentparken förtydligas som park med bättre skötsel, översyn av funktion och innehåll. Ny gångslinga planeras runt inom parken.
5. Soffa flyttas
6. Ny mindre torgyta anläggs.
7. Befintliga skyltar och belysning ses över
8. Ev. flytt av Återvinningsstation

Campusområdet - Förslag på prioriterade åtgärder

Nr	Åtgärd	Kostnadsbedömning
1.	**Entrén till Vanningen** görs mer välkomnande och visuellt tydlig. Vanningen är en av Vellinge kommuns mest besökta målpunkter. Kommunal fastighet.	**Prio I** Tas upp med Vellfast. -
2.	**Buss slinga** för buss 150 läggs om att gå via Ängavägen, Vallgatan , Västerbrogatan ut till Norrevångsgatan för att erbjuda bussresenärerna bättre kontakt och bytesmöjlighet vid Vellinge ängar (busshållplats utmed E6:an).	**Prio I** Tas upp med Skånetrafiken-
3.	**Vallgatan**. Ytorna under pileträden gräs besås och klipps kort för att öka både skönhetsvärdet och trygghetskänslan utmed Vallgatan för de gående som rör sig till och från busshållplatsen Vellinge ängar.	**Prio I** Tas upp med VA -
4.	**Studentparken** öppnas upp visuellt mot Vallgatan genom att skymmande buskage tas bort och ytorna mellan de befintliga höga stamträden gräs besås för att skapa ökad trygghet och öka parkens skönhetsvärde. Ny gångslinga inom parken och översyn av parkens innehåll och funktion görs i Etapp 2.	**Prio I** Tas upp med Vellfast. -
5.	**Soffa** flyttas bort mot söderänd bullvall.	**Prio I** 5 000 kr
6.	**Ny mindre torgyta** anläggs där de olika gångvägarna strålar samman som går till busshållplatsen (betongplattor med inslag av natursten).	Prio 2 40 000 kr
7.	Befintliga skyltar rengörs och deras placeringar, antal och innehåll ses över. Befintlig belysning ses över och byts ev. ut.	Prio 2 30 000 kr
8.	Återvinningsstation flyttas ev. norr ut till Gränsgatan.	Prio 2 -
9.	Övriga åtgärder arbetas in i pågående DP.	Prio 2 50 000 kr Tas upp med Avfall.

I Kostnadsbedömningen ingår inte rivning, röjning, oförutsedda kostnader mm

Campusområdet - Förslag på kommande åtgärder

Nr **Åtgärd**

A. Entréstråket från Norrevångsgatan till Vanningen förtydligas och görs mer välkomnande och visuellt tydligt med bättre belysning, markbeläggning och trädalle´. Vanningen är en av Vellinge kommuns mest besökta målpunkter. Kommunal fastighet.

B. Vallgatan förlängs ner till Falsterbovägen för att bättre tillgänglighet och trafikering inom området. Ges namnet CAMPUSSTRÅKET.

C. Studentparken blir hjärtat i stadsdelen och det befintliga parkeringstorget integreras som del av parken. Här erbjud ytor för olika event och arrangemang. Parken utvecklas till kulturell mötesplats med statyer, konstinstallationer mm. Större lekplats inklusive utomhusgym anläggs i anslutning till Vanningens entréplats.

D. Vellinge ängar blir ett stationsområdet med inbjudande entrétorg (mötesplats) som inrymmer framtida kontorslokaler, parkeringshus och pendlarparkering mm.

E. Stadsdelen har utvecklat och förtätats med bostäder i främst flerbostadshus som ger liv och rörelse till området och ökar dess attraktivitet och stadsmässighet.

F. Ökat utbud av sport och kulturaktiviter i områdets södra och mellersta delar. Fler och bättre ytor och anläggningar.

G. Gångstråket mellan Sundsgymnasiets två olika större byggnader görs tryggare, vackrare och tydligare. Stråket ges namnet STUDENTGÅNGEN.

Vissa av åtgärderna arbetas fram i pågående DP.

Kostnadsbedömning

I Kostnadsbedömningen ingår inte rivning, röjning, oförutsedda kostnader mm

Inga kostnadsberäkningar har utfört.

Campusområdet - Förslag på kommande åtgärder

Förslag på ändrad trafikering av lokalbusslinje 150.

Bussen får hållplats vid Vellinge ängars nya entrétorg, vilket underlättar att byta mellan lokal och regionalbussarna.

Detta befolkar platsen, ökar tillgängligheten och ger ökar trygghet och trivsel för Vellingeborna och besökarna.

Planskiss från pågående Detaljplanearbete

Illustration Nyréns Arkitektkontor

Området med ny bebyggelse (volymstudier) sett från nordost

VELLINGE KOMMUN

Idéförslag – Lekskulptur vid Vanningens entré

Vy från söder. Illustration från pågående DP arbete.

Nyréns Arkitektkontor

VELLINGE KOMMUN

Vy från väster ut mot Norrevångsgatan

Entréstråket från Norrevångsgatan till Vanningens entré behöver förbättras.
Här behövs framförallt bättre belysning och mer omsorgsfull gestaltning av gång- och cykelbanan. Här vistas många framförallt ungdomar och barn.
Det ska kännas tryggt och välkomnade!

Vy från öster in emot Vanningens huvudentré

Entrén från parkeringsplatserna (parkeringstorget) över gatan vid Vanningens entré behöver förbättras och ges en mer omsorgsfull utformning.
Detta ska vara en värdig entré till kommunens badhus och kännas inbjudande och välkomnade.
Det ska kännas trygg och välkomnade!

VELLINGE KOMMUN

Cykelparkering behöver förbättras och ges en mer funktionell och omsorgsfull utformning.

Entréstråket för gående- och cyklister från Vellinge ängars busshållplats till Vanningen, Sundsgymnasiet och Kommunhuset med flera målpunkter utmed Vallgatan behöver förbättras och ges en mer omsorgsfull utformning. Det ska kännas tryggt och välkomnade att röra sig i stråket som har ett stort flöde av människor.

Studentparken

Vy från Vallgatan mot Kommunhuset

Förädla parkens innehåll och grönska genom att röja bort skymmande buskage och komplettera med en ny runda (gångslinga) runt i parken.

Studentparken

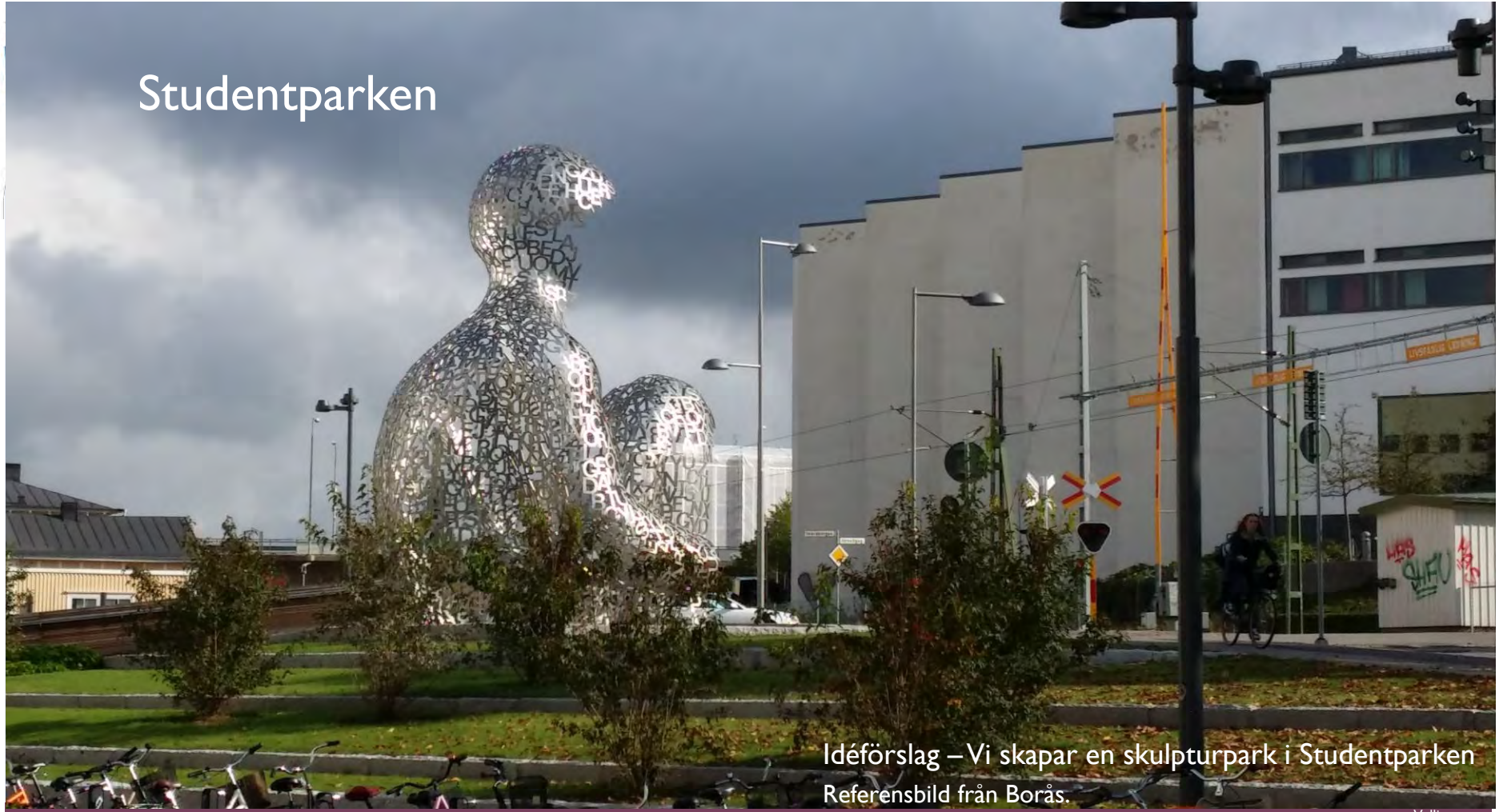

Idéförslag – Vi skapar en skulpturpark i Studentparken

Referensbild från Borås.

VELLINGE KOMMUN

Idéförslag – Husmålningar/Fasadmålningar

Referensbilder från Borås

Vellinge ängar – regional busshållplats och del av Campusområdet

Problematik

Trygghetsvandringar visade att hela hållplatsområdet inklusive dess läge utmed E 6:an upplevs otryggt, bullrigt och oattraktiv av resenärerna:

- Känsla av otrygghet både på platsen och vägarna dit
- Mycket höga bullernivåer
- Svagt och dåligt upplyst och många skymmande buskage
- Dåligt skyltat och dåligt utmärkta gång- och cykelvägar
- Förstörelse och klotter på busshållplatserna
- Usel angöring. Det saknas platser för avlämning och hämtning
- Många cykelstölder vid hållplatsen

Mål

Att erbjuda resenärerna en trygg och attraktiv kollektivtrafik med förbättrad utformning av busshållplatsen, utmed E 6:an vid Vellinge västra tätortsrand.

Att utveckla hållplatsen till att bli en funktionell, vacker, säker och trygg ”stationsmiljö” som ingår som en naturlig del både i väg- och stadmiljön.

Vellinge ängar – Förslag på kommande åtgärder

Förslag på hur busshållplatsen skulle kunna utformas som ett välkomnade entrétorg, en mötesplats som även rymmer pendlarparkering. och alla andra funktioner som behövs inom ett stationsområde.

Busshållplatslägena ska ligga mitt för varandra utmed E 6:an för att öka trygghetskänslan. Gångbron över motorvägen är viktig för att annonsera tätorten Vellinge. Från gångbron kan även resenärerna få en vacker vy ut mot havet.

Viktigt att arbeta för att lösa bullerproblematiken och ge platsen en omsorgfull gestaltning som håller över tiden.

Här ska även lokalbussarna stanna för att erbjuda god tillgänglighet till att byta mellan olika färdmedel.

Ängatorget ska upplevas som en naturlig del av stadsdelen Campusområdet och välkomna besökare som reser kollektivt till Vellinge tätort.

Ängatorget - Förslagskiss

Illustration
FOJAB
Arkitektkontor

Vellinge ängar - Förslag på kommande åtgärder

Nattbild som redovisar tänkt belysning. Torget inarbetas som del av den pågående detaljplanen.

Viktigt att själva busshållplatslägena ute vid E 6:an blir funktionellt och bra utformade och att bullerproblematiken löses på bästa möjliga sätt med bullerplank som passar in i miljön och andas omsorg och hållbart tänkande.

Vellinge ängar - Utförda åtgärder i tunneln under E 6:an

Bild tagen innan åtgärder utfördes 2010

Bild tagen efter att kommunen tillsammans med studenter från Sundsgymnasiet valt ut motiv och utfört fasadmålningen ”Sagoskogen” av konstnären Niklas Asker.

Tunneln fungerar både som väg och gångpassage till och från busshållplatsen och som port in mot Vellinge tätort.

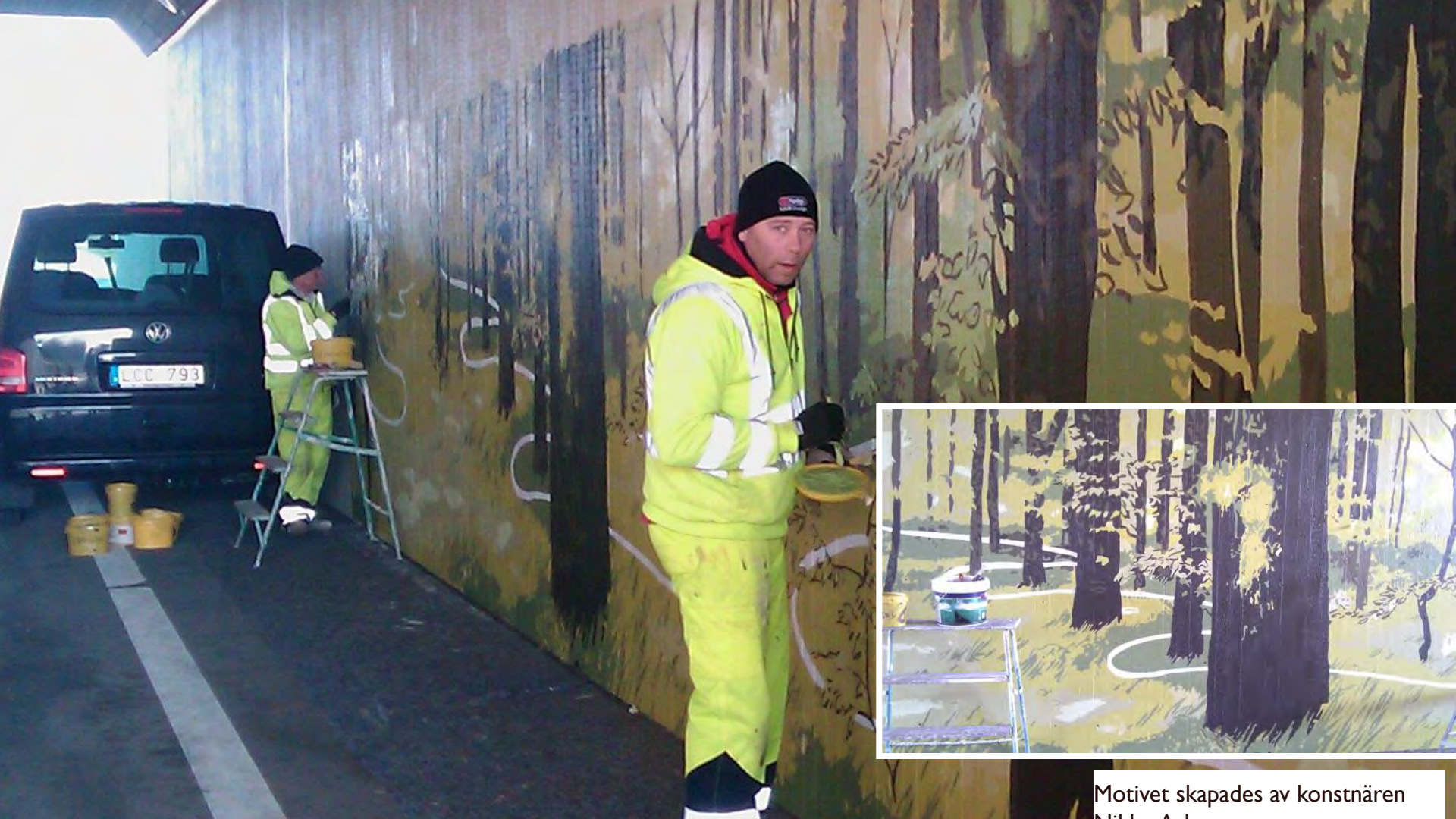

Motivet skapades av konstnären

Centrumkärnan - Prioriterade områden och mötesplatser

Det finns fyra centrala områden/mötesplatser och tre anslutande stadsgator inom Centrumkärnan vars värden och innehåll behöver förstärkas och utvecklas

1.	**Stora torget**	**Prio 1**
2.	**Lilla torget** inklusive omkringliggande byggnader och deras fasader.	**Prio 1**
3.	**Södra Promenaden**	Prio 2
4.	**Södra parkeringstorget**	Prio 2
	Anslutande stadgator:	
5.	**Bankgatan**	Prio 3
6.	Järnvägsgatan	Prio 3
7.	**Börjes gången**	**Prio 1**

Centrumkärnan

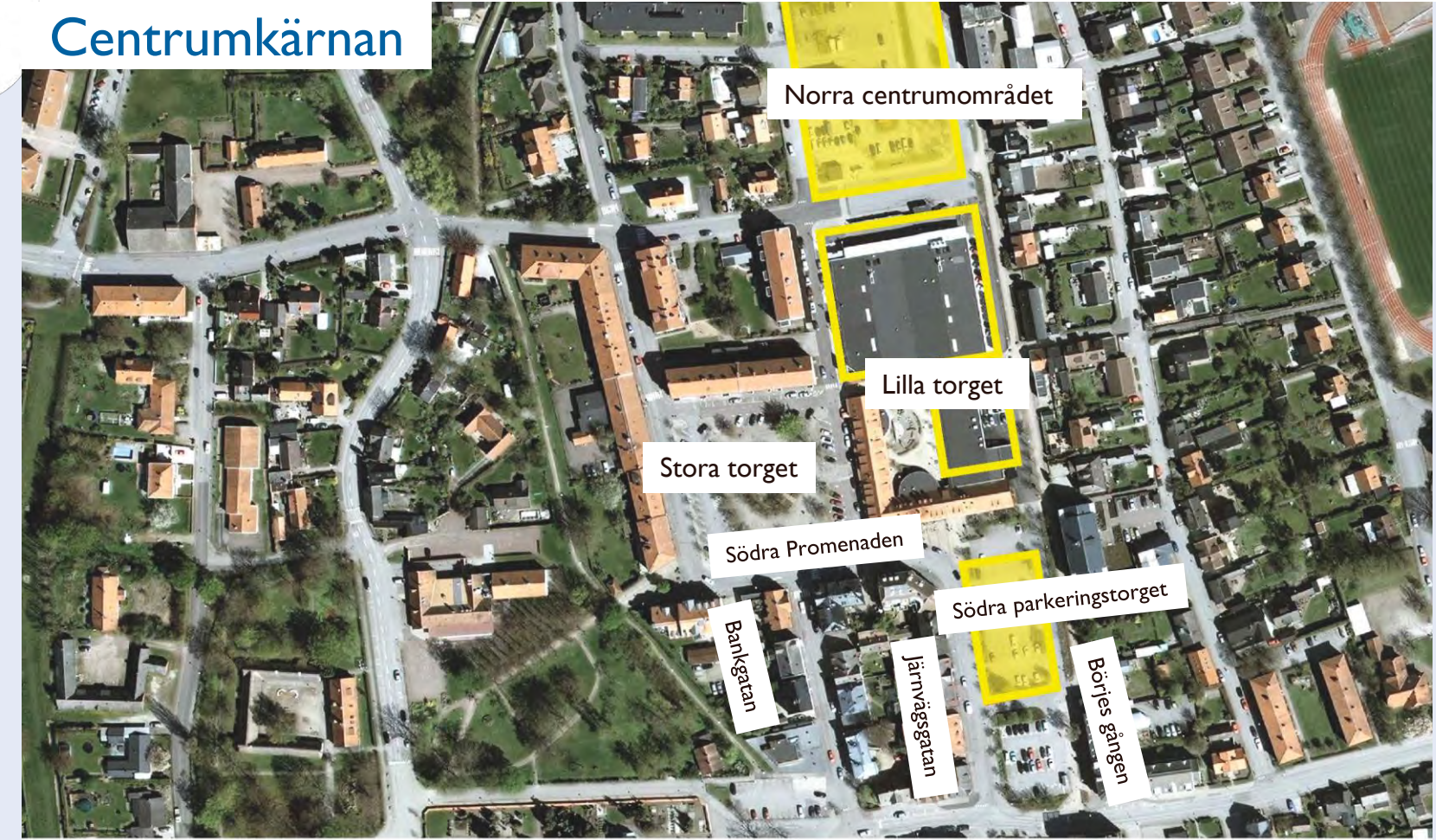

Centrumkärnan - tidig skiss

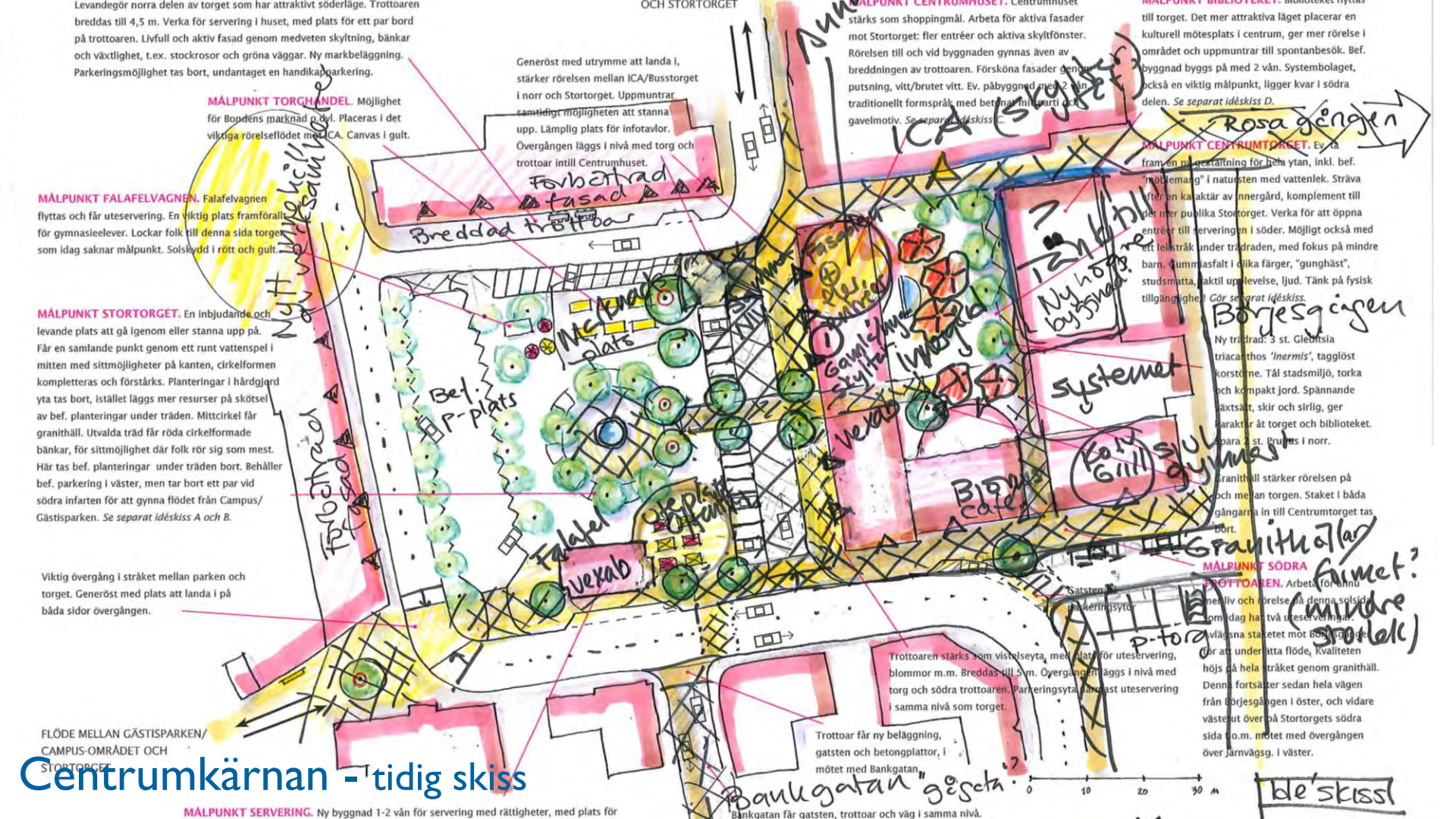

Ny armatur för Centrumkärnan

Belysningsarmaturen Philips Metronomis opalskiva på svart stolpe på 108 mm föreslås som ny standardarmatur inom Vellinges centrala lägen.

Stora torget

VELLINGE KOMMUN

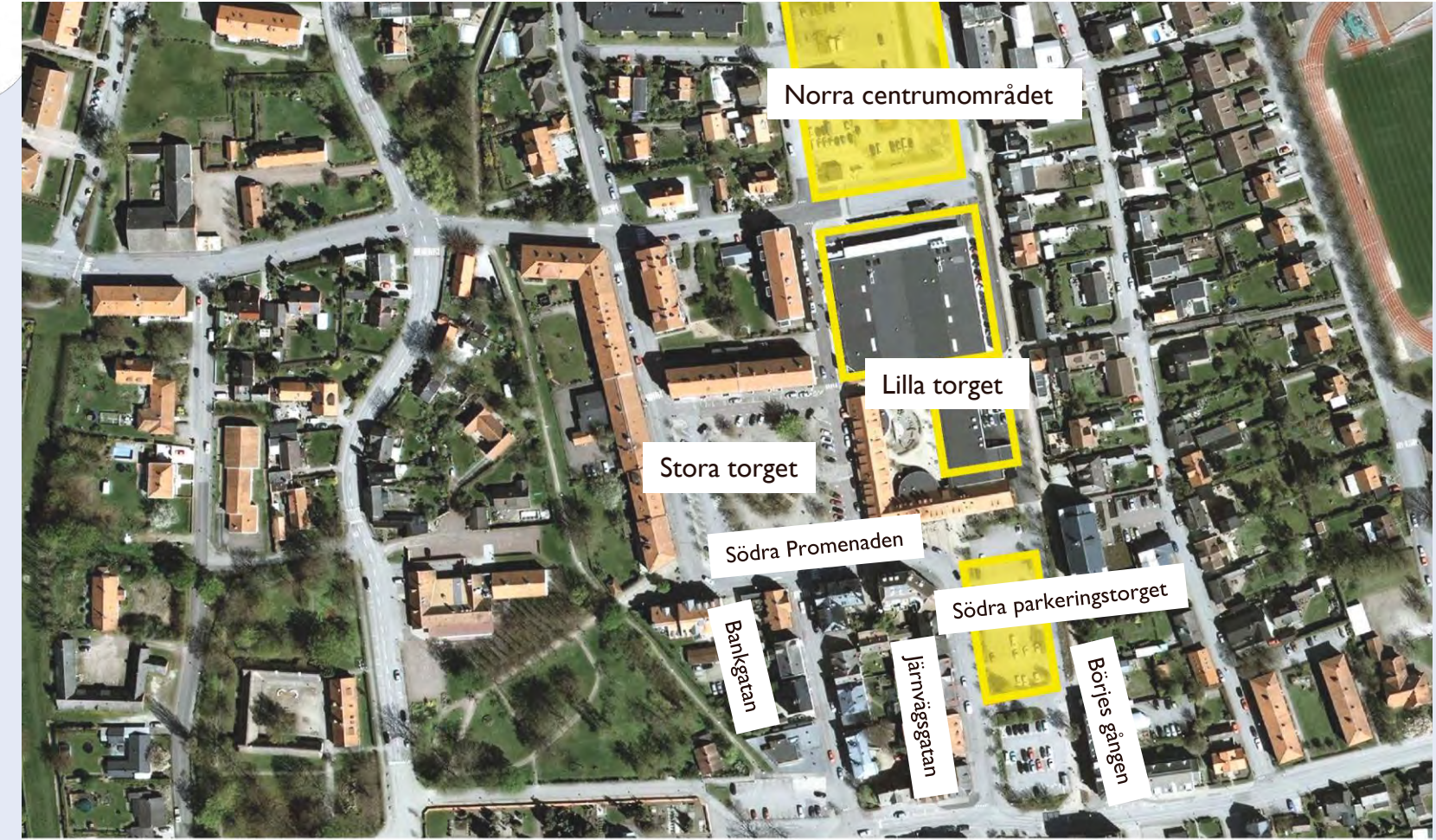

Stora torget

En levande, stor och vacker torgyta som ger fler möjligheter för spontana möten, event, torghandel och rekreation.
Stärkta gångstråk till och från Gästisparken, ICA och Rosa gången, Busstorget, Lilla torget och Bankgatan.
Utveckla Södra promenaden som attraktivt stråk.
Ny gatukoppling ut till Börjes gången.

Ny café/restaurangbyggnad med uteservering i söder. Breddning av trottoarer i öster och i söder.
Torget och gatan i öster mellan torget och Centrumhuset läggs i samma nivå.
Förbättra centrumhusets fasad och skapa mer aktiva butikfasader med fler entréer runt om Stora torget.

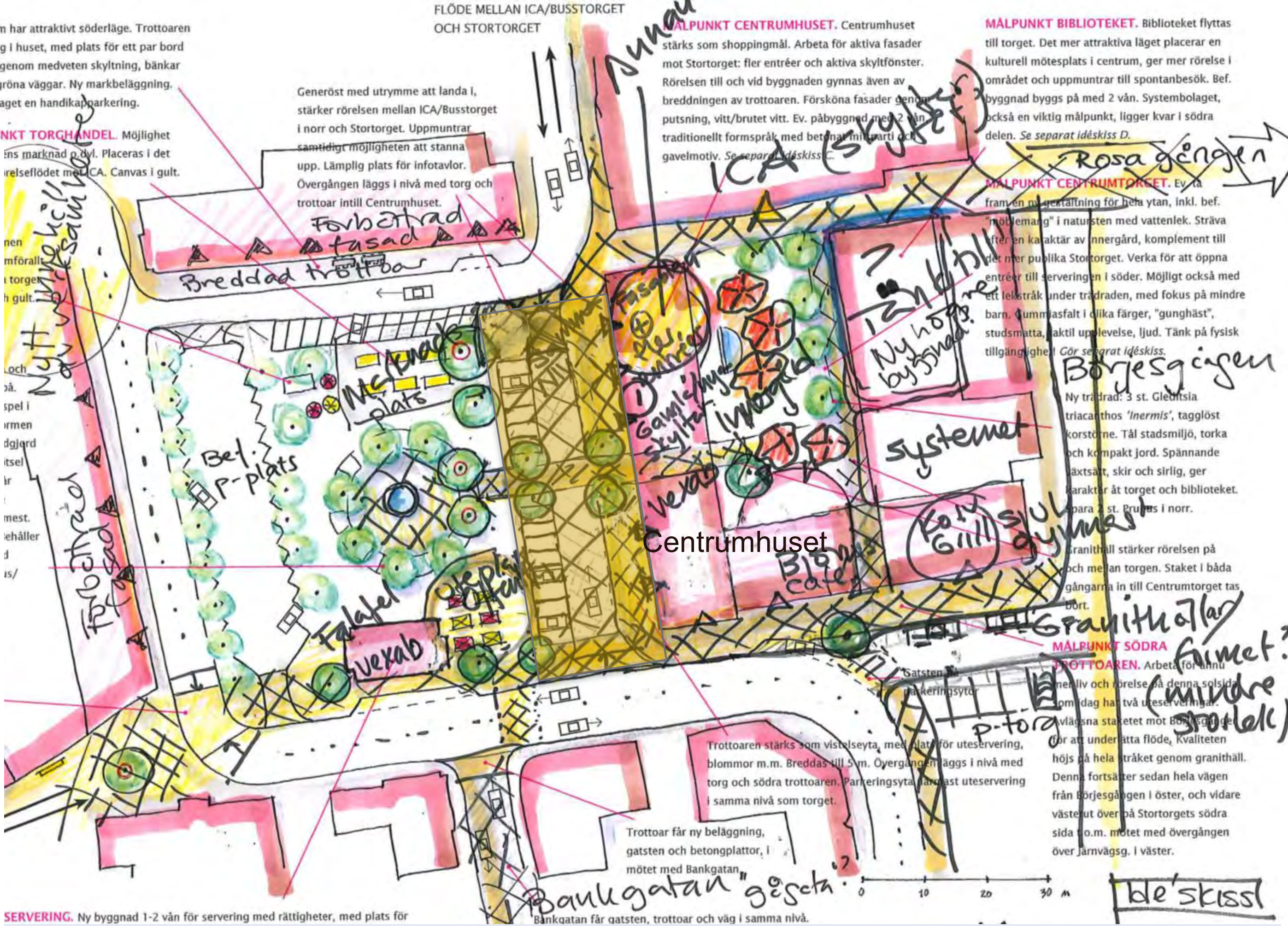

Stora torget – Förslag på prioriterade åtgärder

1. All möblering och belysning på Stora torget ses över och samordnas. Köpenhamnsbänken med grönt trä används som standard i Centrumkärnan.
2. Östra trottoaren stärks som vistelseyta, med plats för nya entréer, uteservering, blommor, bänkar m.m. Breddas till 5 m. De längsgående parkeringsfickorna tas bort. Gatan inklusive parkeringsytan läggs i nivå med torget " Shared Space". Fasaden till centrumbyggnaden restaureras och skyltar, markbeläggning och ljussättning förbättras och byts ut.
3. Poängterad Entréplats vid ICA. Parkeringsplats tas bort för att ge generöst med utrymme att landa i entréytan till ICA och ingången till Lilla torg. Trottoaren mellan ICA/Busstorget i norr och Stora torget som stråk tydliggörs. Uppmuntra samtidigt möjligheten att stanna upp. Lämplig plats för infotavlor. Övergången läggs i nivå med Stora torget och trottoar intill Centrumhuset.
4. Yta för torghandel placeras i det viktiga rörelseflödet mot ICA på torgets norra del. Utveckla möjlighet för Bondens marknad o. dyl. Ev. även " Food trucks". Canvas i gult och rött på nya solskydd och parasoller.
5. Falafelvagnen flyttas och får plats för uteservering. En viktig plats framförallt för gymnasieelever. Lockar folk till denna sida torget, som idag saknar målpunkt. Solskydd i rött och gult.
6. Levandegör trottoaren vid norra delen av torget som har attraktivt söderläge. Trottoaren breddas till 4,5 m för att möjliggöra bättre entréytor, möblering mm.
7. Befintlig parkeringsyta i den västra delen av Stora torget behålls.

Stora torget – Förslag på prioriterade åtgärder (forts.)

A. **Stora torget** utvecklas till att bli en mer inbjudande och levande plats att vistas på och passera över. Torget får en samlande mittpunkt genom att en gammeldags rund fontän med vattenspel och sittmöjligheter på kanten byggs i cirkelns mitt, den befintliga cirkelformen kompletteras och förstärks. Mindre planteringsytor i hårdgjord yta tas bort, istället läggs mer resurser på komplettering och skötsel av befintliga planteringar under träden. Mittcirkeln får ny markbeläggning med granithällar. Två befintliga träd får cirkelformade bänkar för att skapa sittmöjligheter där folk rör sig som mest in mot Lilla torget. Befintliga parkeringar behålls runt torget, med undantag av några få vid gångpassagerna över torget för att gynna flödet mellan Campusområdet/Gästisparken till ICA, Södra Promenaden och till Lilla torget.

B. **Triangeltorget.** Viktig övergång i stråket mellan Gästisparken och Stora torget. Öka tillgängligheten genom att ge generöst med plats att landa i på båda sidor och att ta sig tryggt över gatan.

C. **Södra Promenaden** utvecklas till att bli ett sammanbindande öst- västligt socialt gång- och vistelsestråk. Verka för fler serveringar i Centrumhuset med plats för bord och stolar på södra trottoaren. Livfull och aktiv fasad genom medveten skyltning, bänkar och växtlighet, t.ex. stockrosor och gröna väggar. Ny markbeläggning. Parkeringsmöjlighet för handikapparkering samt inlastningszoner.

D. Möjliggör för byggnation av **ny café/restaurangsbyggnad** i 1-2 våningar på södra delen av torget med plats för större uteservering. Solskydd i rött och gult. Bänkar mot vägg i väster, alla befintliga träd på torget sparas om möjligt. Parkeringsfickor för 3 bilar. Serveringen blir en inbjudande fond från Bankgatan och ger visuell och inbjudande ledning upp till torget.

RUNDELN MITT PÅ STORTORGET. De gamla runda välbekanta formerna på torget möter det nya: enkelt, vackert och överblickbart.
En självklar och trivsam mötesplats i Vellinge centrum

Gott om grönska på torget med träd och välskötta intensivt skötta planteringar. Planteringarna ska vara ”tipp topp” under alla årstider vad gäller blomning, bär, bladfärg, kvist etc.

”Rundeln”

Stora torgets mittpunkt

Fontän i granit blir samlande punkt mitt i rundeln

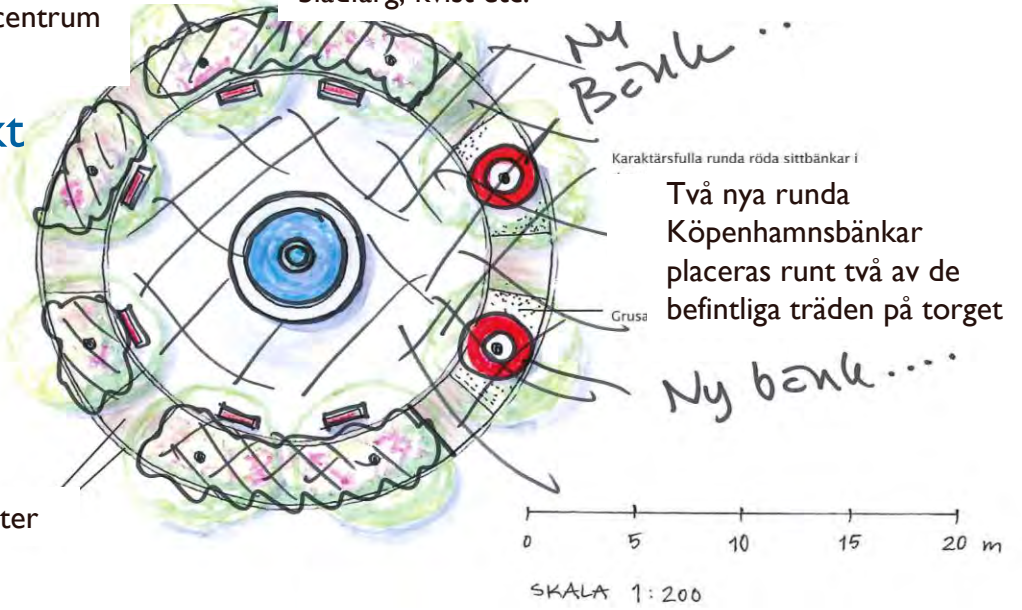

Två nya runda Köpenhamnsbänkar placeras runt två av de befintliga träden på torget

Gatsten mellan planteringar samt i kanter

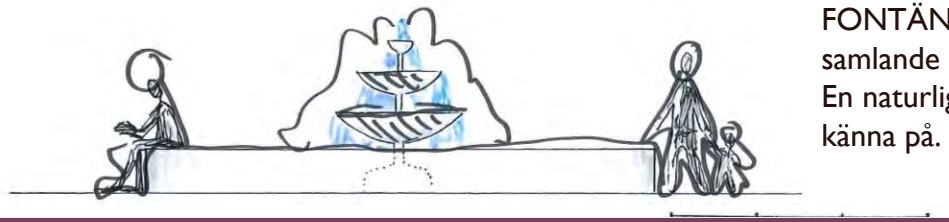

FONTÄNEN. Den gammeldags fontänen blir ett samlande och rofyllt inslag mitt på torget.
En naturlig mötesplats att slå sig ner vid, lyssna och känna på.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Köge i Danmark som visar hur en trivsam gemensam uteservering kan utformas på ett torg.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Köge i Danmark som visar på hur god markbeläggning genom att kombinera natursten och betongplattor ger ett vackert, funktionellt och tillgängligt stadsrum.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Köge i Danmark som visar på hur god markbeläggning med gatsten i olika färg både ger ett vackert torg och en funktionell avgränsning av parkeringsfickorna på torget även om gatan och torgytan har samma nivå.

Referensbild från Köge i Danmark som visar Köpenhamnsbänken.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Köge i Danmark som visar på hur samspelet mellan skalan på gaturummet och de omkringliggande byggnaderna samt val av fasadmaterial och färg och inslag av identitetskapande grönska skapar vackra, funktionellt och tillgängliga stadsrum.

Lilla torget inklusive omkringliggande byggnader med fasader

VELLINGE KOMMUN

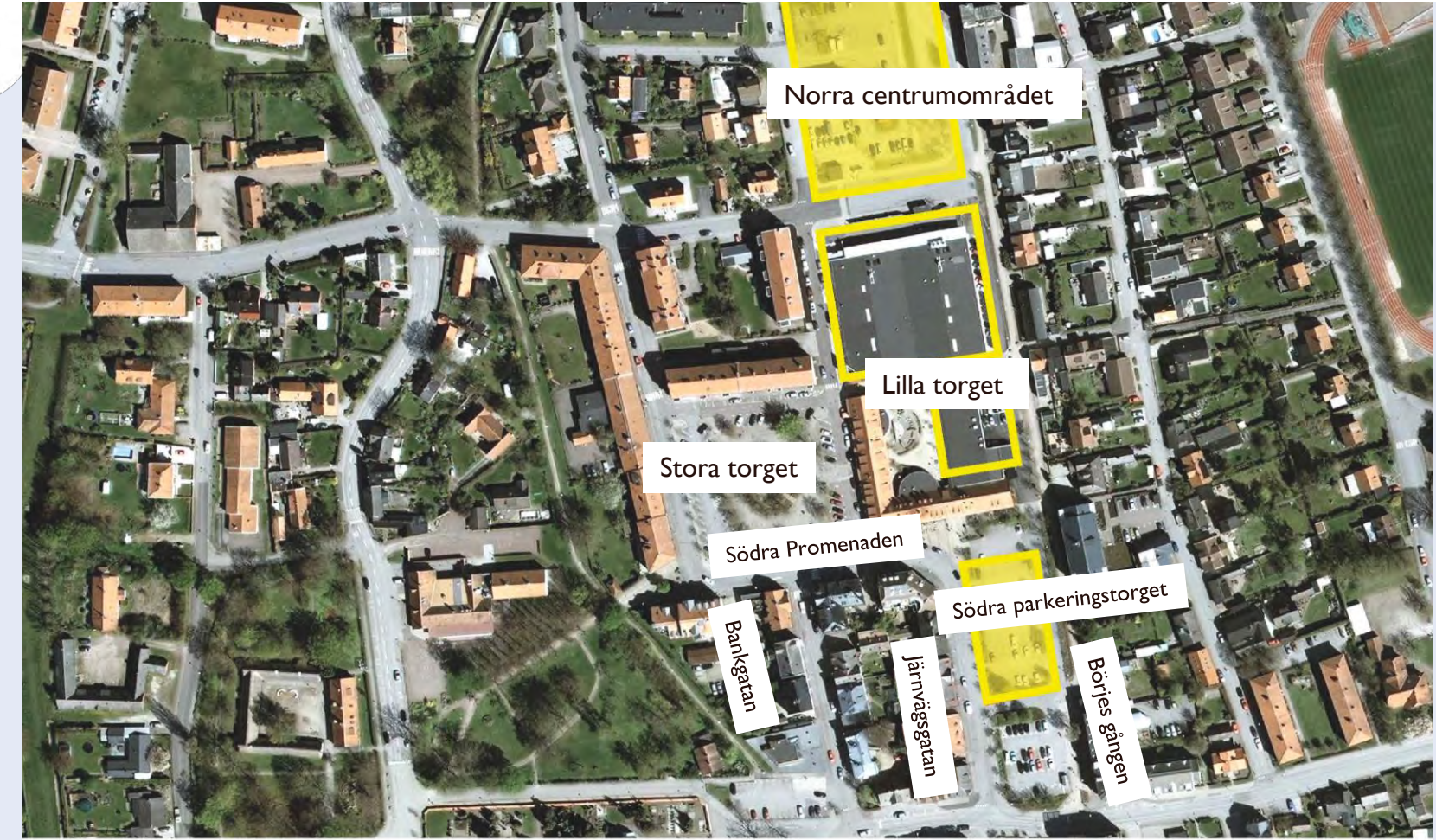

Lilla torget inklusive omkringliggande byggnader med fasader

Lilla torget

Gestalta om torgytan och skapa en levande mysig innergård med möjligheter för vila och möten, med bänkar och cafébord samt lekskulpturer och fler träd. Torgytan bildar rum för olika sociala aktiviter och event som följer säsongerna.

Tydliggöra entréerna in till Lilla torget och stärka gångstråken genom torget mot Stora torget, ICA, Rosa gången, Södra promenaden och ut till Börjes gången.

Rusta upp de omkringliggande byggnadernas fasader och entréer, ge torget ny ljussättning och skyltning.

Bredda trottoaren ut mot Stora torget och skapa rum för möblering samt mer aktiva butikfasader med fler entréer både från Stora torget och Lilla torget.

Torgets byggnader mot öster kan på sikt förändras och eventuellt bytas ut mot en ny modern högre byggnad med glasade fasader in mot torget. Detta för att tillföra bostäder och fler verksamheter som kan ge mer liv till centrum.

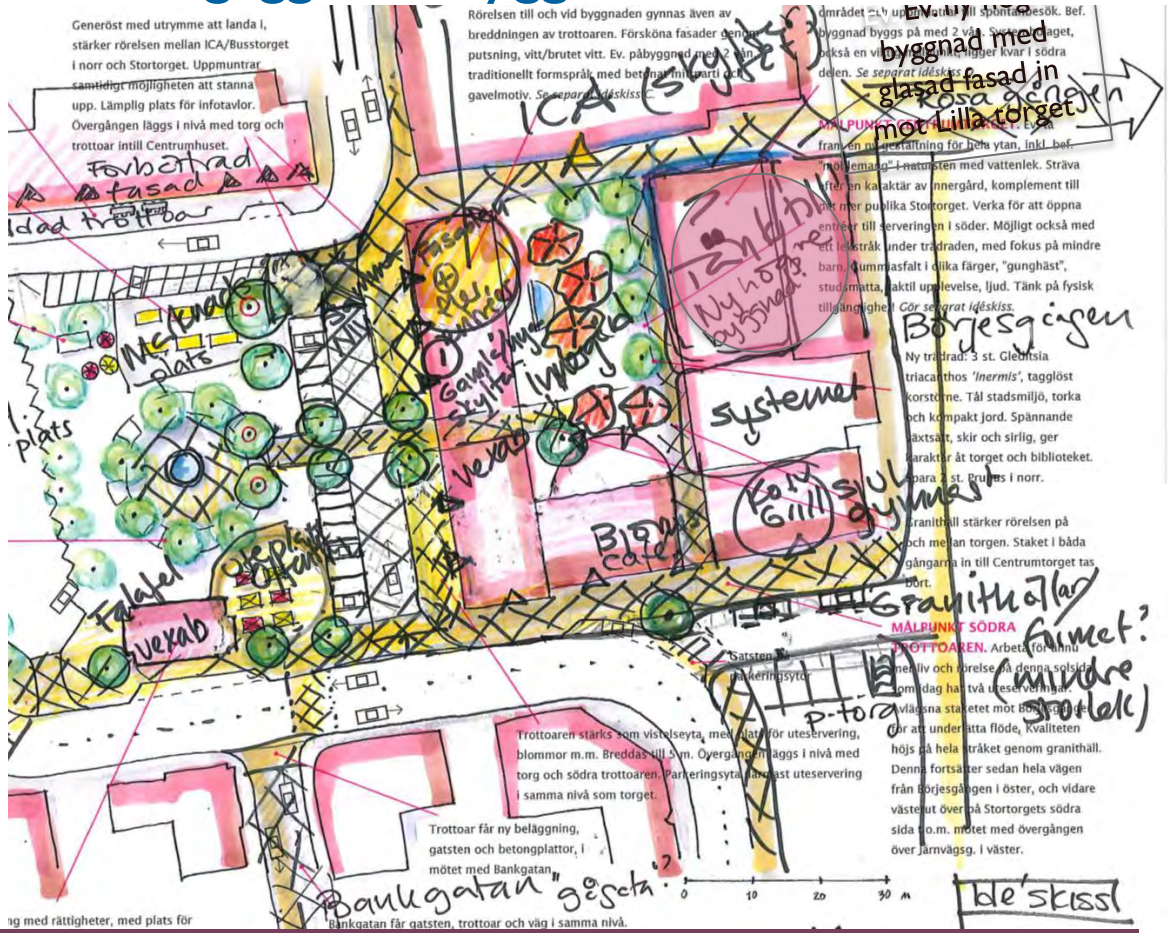

Lilla torget inklusive omkringliggande byggnader med fasader – Förslag på prioriterade åtgärder

A. Lilla torget
Gestalta om torgytan, inklusive den befintligta konstnärligautsmyckning med natursten och vattenlek.
Sträva efter en karaktär av innergård, som komplement till det mer publika Stora torget. Verka för att öppna fler entréer till serveringen i söder.
Komplettera med ett lekstråk utmed torgets östra fasad med fokus på mindre barn, exempelvis med lekskulpturer, ”gunghäst”, taktil upplevelser vatten och ljud. Tänk på fysisk tillgänglighet! Lekstråk anläggs längs med torgets huvudstråk ut mot Stora torget och upp till ICA. Staket inne i torgets entréportaler tas bort.

B. Centrumbyggnaden
Centrumhuset stärks som shoppingmål. Arbeta för aktiva fasader mot Stortorget: fler entréer och attraktiva skyltfönster. Rörelsen till och vid byggnaden gynnas även av breddningen av trottoaren. Försköna fasader genom putsning, vitt/brutet vitt. Eftersträva traditionellt arkitektoniskt formspråk med betonade mittpartier och enkla gavelmotiv.

C. Östra byggnaden
Skapa mer liv och rörelse genom att flytta in fler verksamheter i den östra byggnaden. Här kan en ny högre byggnad vara intressant att uppföra för att ge torget ny identitet. Det nya huset ges en moderna arkitektur med glasad fasad in mot torget. Ev. kan Gymmet på sikt flyttas till Lindes gården. Systembolaget ligger kvar. Ny kulturell och social verksamhet flyttas till torget. Det mer attraktiva läget placerar en kulturell mötesplats i centrum, ger mer rörelse i området och uppmuntrar till spontanbesök. Systembolaget, också en viktig målpunkt, ligger kvar i södra delen.

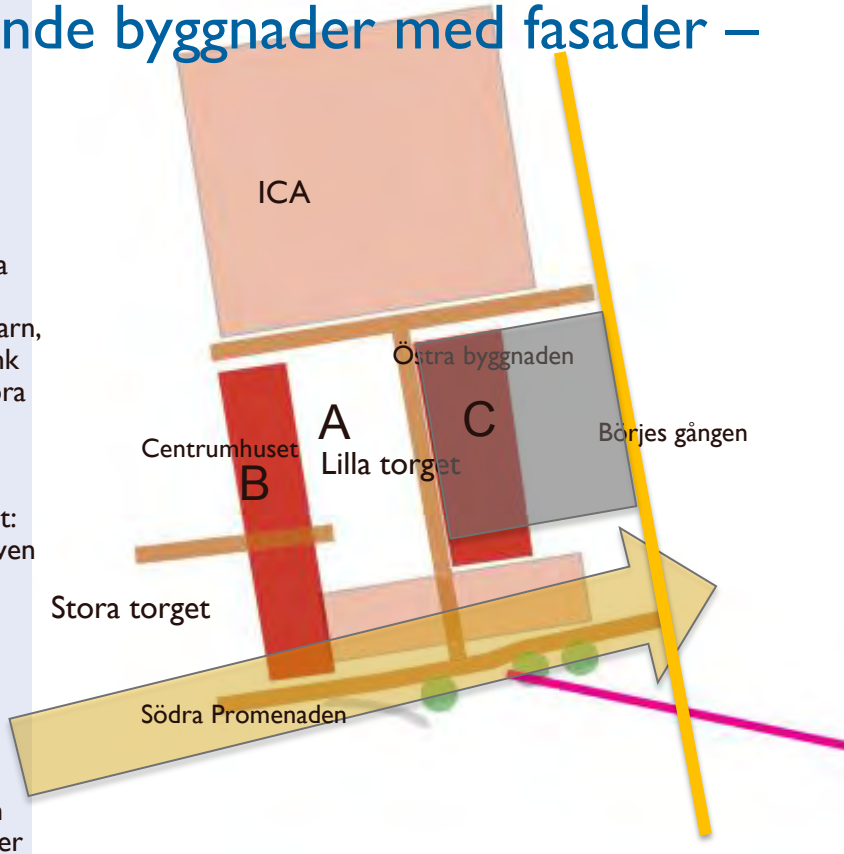

Centrumhuset och Östra byggnaden

Förslag på prioriterade åtgärder

Centrumhuset ut mot stora torget

Rusta upp och försköna fasaden.
Verka för fler tydlig butiksentréer och livfulla skyltfönster mot Stortorget.
Arkitektur med traditionellt formspråk dvs. betonat mittparti och gavelmotiv, putsad fasad.
Alternativt ingen påbyggnad, utan endast försköning av fasad genom putsning i vitt/brutet vitt. Idéerna har vidareutvecklats av FOJAB. *Se deras förslag på fasadritningar.*

Östra centrumbyggnad

Ett nytt högre hus på Lilla torgets östra sida kan fyllas med social verksamhet för att bli en ny samlingsplats i centrala Vellinge. Hit lockas flera åldersgrupper, Den glasade entrén placeras i hörnet och in mot torget, vilket även ger liv åt stråket mellan Börjes gången och Lilla torget. Nya träd ersätter befintliga träd, vilka inte mår bra. Systembolaget, en annan viktig målpunkt, ligger kvar.

Uppfräschning av fasad!

LIOTEK PÅ CENTRUMTORGET. En ny samlingsplats i centrala Vellinge. Genom att flytta biblioteket hamnar denna
rum. Hit lockas flera åldersgrupper, bl.a. barn, vilka får ett nytt smalt lekstråk alldeles utanför biblioteket. Bef.
1+1 vån, i tegel och glas. Den glasade entrén placeras i hörnet, vilket ger liv åt stråket mellan Börjesgången
trädrad: Gleditsia triacanthos 'Inermis' ersätter bef. träd, vilka inte mår bra. Systembolaget, en annan viktig

Tidiga idéskisser

Stortorget får både en tydlig och visuellt tilltalande österv ägg och ett mer aktivt och levande affärsstråk bildas. Detta understöds av breddningen av trottoaren till 5 m.

VELLING
KOMMU

Lilla torg

Konsultföretaget FOJAB fick vårt uppdrag att utveckla och konkretisera våra framtagna idéer och förslag på prioriterade åtgärder för hur Lilla torget kan förändras och göras med levande och trivsamt. Allt för att stärka utvecklingen av Vellinge centrumkärna. Området ägs och förvaltas av Vexab.

LILLA TORGET, VELLINGE

GESTALTNINGSFÖRSLAG 2014-11-14

FOJAB arkitekter

VELLINGE KOMMUN

Lilla torget – förslag på prioriterade åtgärder

Nr Åtgärd

1. Stråk med granithällar förtydligar entréerna mellan Lilla och Stora torget och kopplar samman till tydliga gångstråk runt om torget och skapar en ram till torgets vistelseytor
2. Lilla Torgets centrala vistelseyta utgörs av packat stenmjöl och smågatsten.
3. Ett lövtak av trädkronor (korstörne) ger en lummig, grön karaktär till torget samtidigt som markytan hålls öppen och är lätt att röra sig över kors och tvärs.
4. Ett vattenspel för in naturens element i staden och skapar trevligt blickfång´.
5. Bänkbord placeras under trädens lövtak och skapar samlingsplatser torgets besökare.
6. Lek-/betongskulpturer i form av katter, kaniner och hönor bjuder in barn till lek och rörelse.
7. De öppna ytorna ger plats för olika aktiviteter som t.ex. boule, dans, sång- och musiktillställningar och julskyltning.
8. Pergolan/ skärmtaket skapar skydd för torghandel/stånd och kan även integreras med el vid behov.
9. Stolpar med vajrar med belysningsarmaturer skapar ett mysigt rum.
10. Vitlaserade spaljéer med klätterväxter i fasadens och murens nischer.
11. Armatur We-ef DAC 220, med vajerfäste samt takmonterad, från Flux
12. Ljuslist i mark för fasadbelysning, Cielo från Ares
13. Markstrålkastare vid träd i söder och rundstrålande parkarmatur Metronomis från Philips.
14. Fasaderna belyses med ljuslister i marken och man upplever torgets hela bredd när det mörknat.
15. Även portikerna in till torget belyses med ljuslister i marken och ger en tydlig och ljus inramning/inbjudan till Lilla torget.
16. Pergolan/skärmtaket längs med ICA förses med integrerad takbelysning.

Kostnadsbedömning

I Kostnadsbedömningen ingår inte rivning, röjning, oförutsedda kostnader mm

Vexab tar fram kostnadsberäkning.

BELYSNINGSPLAN

MED NY VÄG SÖDER OM VELLINGE C
SKALA 1:500/A4

BELYSNINGSKONCEPT

BELYSNING

1. Armatur We-ef DAC 220, med vajerfäste samt takmonterad, från Flux

2. Ljuslist i mark för fasadbelysning, Cielo från Ares

3. Markstrålkastare vid träd i söder

4. Rundstrålande parkarmatur Metronomis från Philips

Lilla torget- förslag på möblering

MARKBELÄGGNING

1. Gångstråk i hällar av granit, likt stråk som kopplar till Börjesgången.
2. Vistelseytor i stenmjöl/grus.
3. Inramning av grusytor med smågatsten i tre rader.

UTRUSTNING

4. Bänkbord X-Picnic set från Streetlife
5. Soffa/Bänk Woody, 3 m lång, från Smekab
6. Bänk Orm från Nola runt träd i söder
7. Djurskulpturer höna, kanin och sittande katt från Slottsbro
8. Fontän/vattenspel, strålar 1,2 m

VELLINGE KOMMUN

ILLUSTRATIONSPLAN

MED NY VÄG SÖDER OM VELLINGE C
SKALA 1:500/A4

Lilla torgets öppna karaktär gör det till ett flexibelt torg som kan inrymma många olika funktioner. På torgets norra sida finns plats för fiskbil och/eller tillfälliga scener. Pergolan/skärmtaket skapar skydd för torghandel/stånd och kan även integreras med el vid behov.

På torgets östra sida finns gott om plats för t.ex. en tillfällig scen längs fasaden. Och stänger man av vattenspelet skapas en stor samlingsplats framför scenen.

Illustration
FOJAB arkitekter

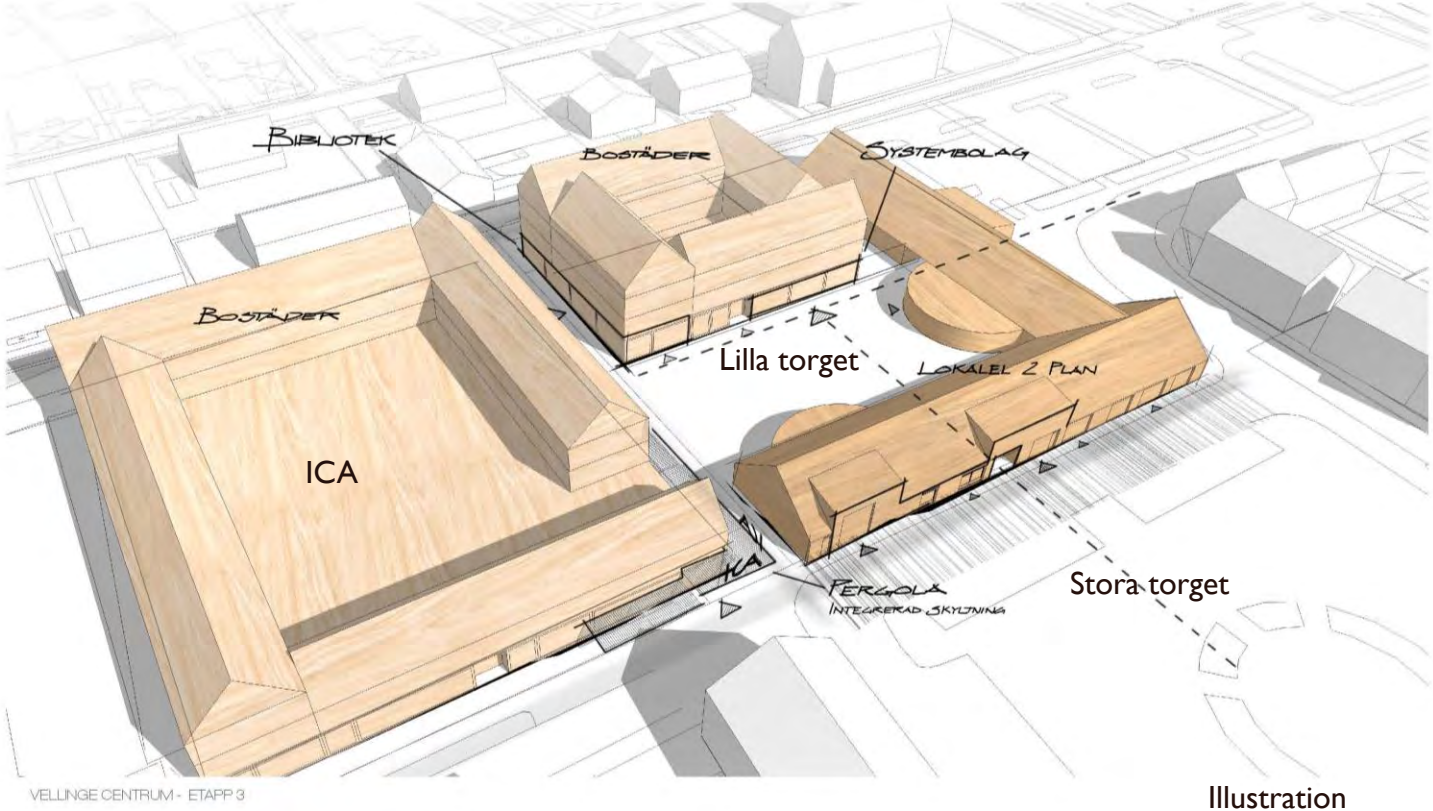

Illustration
FOJAB arkitekter

VELLINGE KOMMUN

FASAD VÄSTER - MOT STORA TORG

Centrumbyggnaden- Fasad från Stora torget

VELLINGE CENTRUM • GESTALTNINGSFÖRSLAG FASADER 2014-11-18

FOJAB arkitekter

FASAD VÄSTER - MOT STORA TORG

Vitputsade fasader, släpljus på fasaderna samt enhetlig skyltning

VELLINGE CENTRUM • GESTALTNINGSFÖRSLAG FASADER 2014-11-18

FOJAB arkitekter

Södra Promenaden och Södra Parkeringstorget

VELLINGE KOMMUN

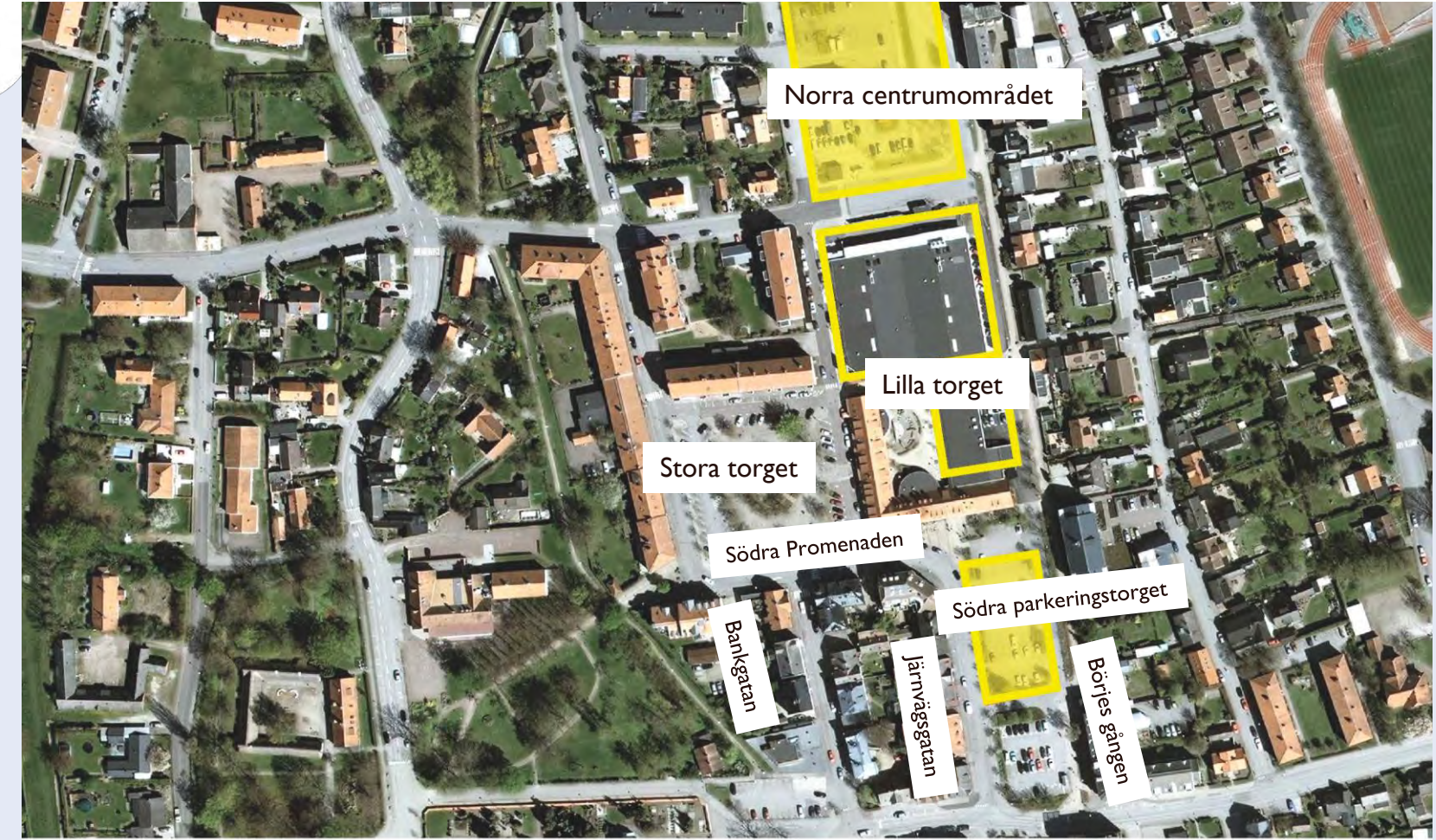

Södra Promenaden - Förslag på prioriterade åtgärder

A. Södra promenaden
Utveckla det öst- västliga gång- och vistelsestråket som sammanbinder Triangeltorget- Stora torget och den södra centrumbyggnaden som vetter mot Södra Parkeringstorget.
Nyttja det attraktiva söderläget och verka för mer liv och rörelse med fler serveringar utmed byggnaden med plats för bord och stolar på den södra trottoaren. Ge möjlighet till utökad och samordnad uteservering för Björns och grillen. Avlägsna staketet mot Börjes gången för att underlätta flödet. Skapa en livfull och aktiv fasad genom medveten skyltning, bänkar och växtlighet, t.ex. stockrosor och gröna väggar. Handikapp P-platser samt inlastningszoner. Kvaliteten höjs på hela stråket genom att befintlig markbeläggning byts ut till granithällar. Markbeläggning fortsätter hela vägen från Börjes gången i öster vidare västerut längs Stortorgets södra sida t.o.m. mötet med övergången över Järnvägsgatan väster till Triangeltorget. Buskage mot parkering och staket tas bort. Befintliga träd sparas och kompletteras. Förbättrad belysning utförs på stråket.

B. Möjliggöra för byggnation av **ny café/restaurangsbyggnad** i 1-2 våningar på södra delen av torget med plats för större uteservering. Solskydd i rött och gult. Bänkar mot vägg i väster, alla befintliga träd på torget sparas om möjligt. Parkeringsfickor för 3 bilar. Serveringen blir en inbjudande fond från Bankgatan och ger visuell och inbjudande ledning upp till torget.

C. Ny gata. Öppna upp ny gatusträcka fram till Börjes gången från Järnvägsgatan med infart till parkeringsytorna på Södra parkeringstorget. Dubbelriktad trafik på Järnvägsgatan ger bättre trafikrörelser och ökar framkomligheten till och i centrum.

Södra Parkeringstorget – Förslag på prioriterade åtgärder

Bankgatan, Järnvägsgatan och Börjes gången är stadsgator med butiker och verksamheter som ingår i Vellinge centrumkärna. Alla tre gatorna mynnar söderut på Östergatan. Östergatan är även den en viktig stadsgata med butiker och verksamheter samtidigt som den bildar ett viktigt entréstråk till centrum och är starkt trafikerat genomfartsgata i öst- västlig riktning.

Södra Parkeringstorget

Den befintliga parkeringsplatsen omvandlas till att bli ett parkeringstorg. Befintliga buskage tas bort och ytan öppnas upp för att öka sikten. Man ska enkelt kunna överblicka parkeringen.

Parkeringstorget blir en öppen yta som knyter samman Börjes gången och dess butiker, restauranger och verksamheter med Järnvägsgatans utbud av butiker och området blir en tydlig del av Centrumkärnan.

Förslag på förtätning med nya bostäder öster och söder om parkeringstorget samt eventuellt även på Vargtorgets södra parkeringsyta.

Komplettering med nytt flerbostadshus i 2-3 våningar föreslås i hörnet Järnvägsgatan/Östergatan och utformas i samspel med den äldre bebyggelsen på västra sidan av Järnvägsgatan. Förslag på fasadmaterial är puts och tegel.

Bevara och förbättra innehållet i den längsgående prydnadsplaneringen utmed Södra parkeringstorgets västra sida utmed trottoaren som leder in till centrum. Vargtorget, konstnärligt utsmyckat mindre torg ut ges en mer välkomnande tydlig entré ut mot Östergatan. Befintlig trädplantering ut mot Östergatan ses över och kompletteras.

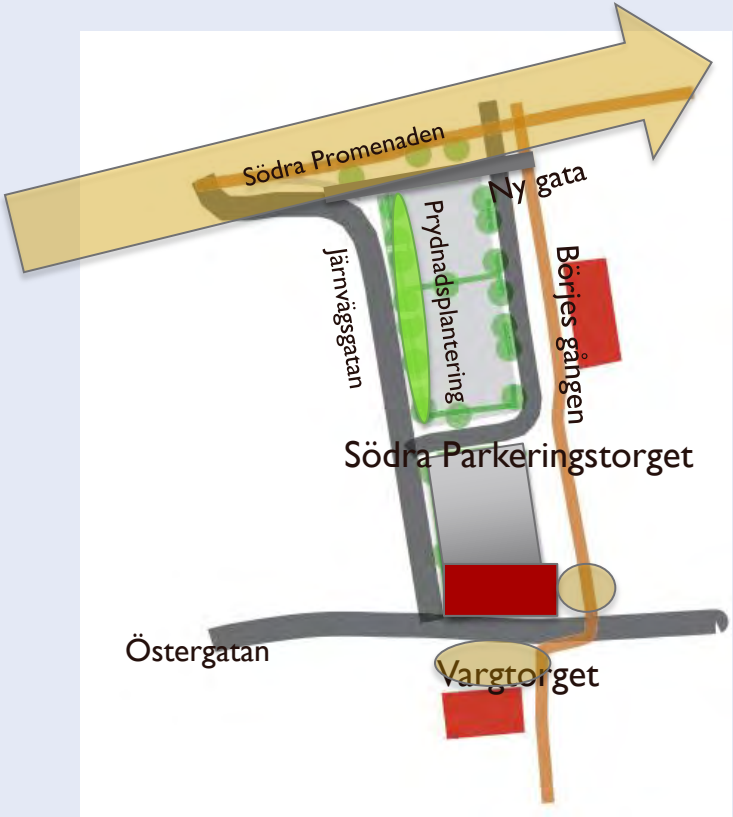

VELLINGE KOMMUN

Tidig skiss över möjlig framtida förändring av Södra Parkeringstorget

Bankgatan

Bankgatan

Bankgatan- Förslag på prioriterade åtgärder

Bankgatan, Järnvägsgatan och Börjes gången är stadsgator med butiker och verksamheter som ingår i Vellinge centrumkärna. Alla tre gatorna mynnar söderut till Östergatan.
Östergatan är även den en viktig stadsgata med butiker och verksamheter samtidigt som den bildar ett viktigt entréstråk till centrum och är starkt trafikerat genomfartsgata i öst- västlig riktning.

Bankgatan
Gatan är en småskalig stadsgata med karaktärsfull historisk stadsmässig bebyggelse.
Gatan går emellan Östergatan via Gamla torget upp till Stora torget.
Viktigt att stärka gatans relation till de båda torgen.
Omvandla på sikt gatan till att bli ett tydligt, inbjudande, vackert och stadsmässigt affärsstråk med fler lockande butiker och verksamheter.
Trottoarer och gata får ny gatstensbeläggning, körfält och trottoarer läggs i samma nivå.
Bankgatan landar i Stora torgets södra sida och det är viktigt att både förbättra gatans visuella kontakt med torgets grönska och den nya uteserveringen samt förstärka och trygga övergången över Järnvägsgatan.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Lomma som visar på hur en omsorgsfull gestaltad gata med vacker och funktionell markbeläggning och belysningsarmaturer i rätt skala skapar karaktär och identitet till stadsrummet.

VELLINGE KOMMUN

Referensbilder från Köge i Danmark som visar hur omsorgsfull gestaltning med val av goda material och rätt möblering av gatan ger en trivsam och inbjudande stadsmiljö som ökar stadens attraktionskraft.

Referensbild från Köge i Danmark som ger inspiration till hur Bankgatans kontakt med Stora torget kan utformas.
Körbana och trottoarer ligger i samma nivå och har getts en omsorgsfull gestaltning av markbeläggningen med val av en kombination av gatsten och betongplattor.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Köge i Danmark som visar hur Bankgatan skulle kunna utformas.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Köge i Danmark som visar hur Bankgatan skulle kunna utformas.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild – Detalj som visar hur markbeläggning med smågatsten i kombination med enkla gråa betongplattor kan ge ett mycket fint resultat utan att det kostar en förmögenhet att lägga.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild från Köge i Danmark som visar hur en enkel större granithäll kan fungera både som bänk och infartsskydd.

Järnvägsgatan

Järnvägsgatan

Järnvägsgatan – Förslag på prioriterade åtgärder

Bankgatan, Järnvägsgatan och Börjes gången är stadsgator med butiker och verksamheter som ingår i Vellinge centrumkärna. Alla tre gatorna mynnar söderut på Östergatan.
Östergatan är även den en viktig stadsgata med butiker och verksamheter samtidigt som den bildar ett viktigt entréstråk till centrum och är starkt trafikerat genomfartsgata i öst- västlig riktning.

Järnvägsgatan
Järnvägsgatan får dubbelriktad trafik för att ge öka tillgänglighet, bättre trafikrörelser och framkomlighet till och inom centrum. Ny gatusträcka öppnas upp mellan Järnvägsgatan och Börjes gången. Gatan leder även in till Södra Parkeringstorget.

Bevara och förbättra innehållet och skötseln av den befintliga prydnadsplaneringen utmed Järnvägsgatans östra trottoar som visuellt leder in och välkomnar till Centrumkärnan.

Börjes gången

Norra centrumområdet
Börjes gången

Börjes gången – Förslag på prioriterade åtgärder

Bankgatan, Järnvägsgatan och Börjes gången är stadsgator med butiker och verksamheter som ingår i Vellinge centrumkärna. Alla tre gatorna mynnar söderut på Östergatan.
Östergatan är även den en viktig stadsgata med butiker och verksamheter samtidigt som den bildar ett viktigt entréstråk till centrum och är starkt trafikerat genomfartsgata i öst- västlig riktning.

Börjes gången
Åtgärder har utförts under 2014. Börjes gången har byggt om från Östergatan upp till Norra centrumområdet bakom ICA.
Stråket har fått en mer omsorgsfull stadsmässig gestaltning med ny beläggning och förtydligade korsningspunkter med korsande gång- och cykelstråk, nya belysningsarmaturer, en mindre torgyta har anlagt framför Apoteket.
Den nord- sydliga cykel- och gångbanan har fått en längsgående ny avenbokshäck mellan gång- och cykelstråket och bilkörbanan, förbättrad övergång över Östergatan till Börjes gången.
Viktigt att kompletterande ny bebyggelse knyter an väl till den befintliga äldre bebyggelsens skala och uttryck utmed Järnvägsgatan och Östergatan.
Utveckla planteringarna på Östergatan mellan Järnvägsgatan och Börjes gången.
Börjes gångens koppling in till Södra Parkeringstorget behöver förbättras.

VELLINGE KOMMUN

Referensbild – Förslag på plattläggning

Gästisparken och Lindesparken

VELLINGE KOMMUN

Vy från Gästisparken upp mot kyrkan

Gästisparken och Lindesparken Förslag på prioriterade åtgärder

Nr	Åtgärd	Kostnadsbedömning
1.	**Gästisparken** Parken har öppnats upp mot Kärlekstigen genom att stängsel tagits bort och ny entré tillkommit vid de gamla pilarna. Parken har utökats mot söder. Häck har tagits bort i söder. Två nya gångvägsentréer har anlagt från Kyrkogatan. En ny grusad gångslinga har anlagts inne i parken. Botaniska värden förstärks genom plantering av buskar, träd och perenna rabatter (de gamla runda upphöjda planteringarna tas bort), utbyte av soffor, översyn och utbyte av belysning och papperskorgar. ”Smitgångar” in till Lindesparken förstärks och görs om till visuellt tydliga entréer.	Viss åtgärderna redan utförda under 2014. **PRIO 1** 500 000 kr
2.	**Lindesparken och Lindesgården.** Parken görs mer tillgänglig genom en ny entrégångväg från Almgården från Länsmansgatan med en öppning i häcken mitt emot Almgårdens entrédörrar. Bokhäckens höjd ut mot Länsmansgatan sänks för bättre kontakt mellan gata och park. Ny gångslinga av stenmjöl/grus anläggs i den södra delen av parken. Soffor, belysning och papperskorgar ses över och kompletteras. Parken får mer liv genom att i en senare etapp anlägga en ny större stadslekplats (**Temalekplats**) i Lindesparken. De flesta befintliga träden behålls, några få tas bort för att ge ljus och plats åt lek. Ny entré öppnas i sydvästra hörnet, stärker stråket mellan Campusområdet och centrum. Den igenvuxna dammen rensas och hålls öppen.	Prio 2 500 000 kr Prio 3 1 700 000 kr
	Den kringbyggda gamla Lindesgården får nytt innehåll kanske i form av ett gym, som eventuellt flyttas från Centrumtorget. Med gym i gården blir parken en naturlig samlingspunkt och rekreationsplats för uteaktivitet. Möjlighet för sjukgymnast/annan friskvårdsverksamhet kan tillskapas i den friliggande byggnaden. Det bör finnas plats i lokalerna för den befintliga fritidsgård, vilket passar väl ihop med den nya verksamheten.	Förslaget ej kostnadsberäknat.

Vy inifrån kyrkogården söderut

Kyrkogatan, Kyrkobacken och Gamla torget

Kyrkogatan, Kyrkbacken och Gamla torg

1. Ny välkomnande entréplats till Gästisparken
2. Kyrkogatan smalnas av till halva bredden och blir cykelbana, häck rivs och ytan gräs besås.
3. Ny gångslinga anläggs i Gästisparken. Parken öppnas upp med nya entréer mot Kyrkogatan och Kärlekstigen.
4. Nya armaturer och ny asfalt på Kyrkogatan
5. Trottoaren förlängs att runda kyrkomuren
6. Ny välkomnade förplats skapas till kyrkan med bänk, träd och cykelställ.
7. Dunge med nya träd ger ledning till cykelbanan och förskönar platsen
8. Åtgärder på Gamla torg utförs i Etapp 2.

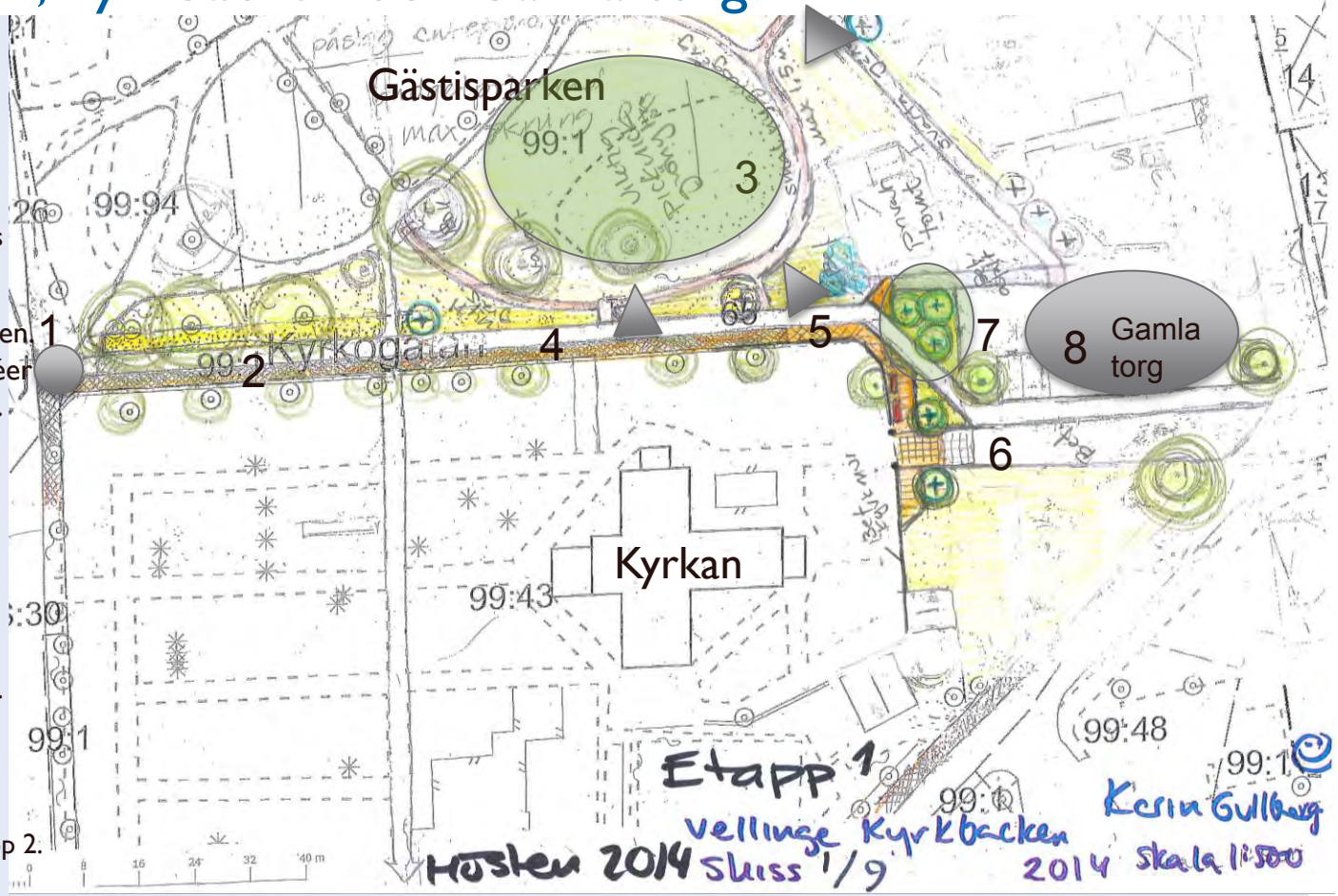

Kyrkogatan, Kyrkobacken och Gamla torget-
Förslag på prioriterade åtgärder

Nr	Åtgärd	Kostnadsbedömning
1.	Ny välkomnande entréplats in till Gästisparken.	Åtgärderna redan utförda under hösten 2014.
2.	Kyrkogatan smalnas av till halva bredden och blir enbart cykelbana. Den gamla dåliga häcken tas bort och ytan gräs besås.	
3.	Ny gångslinga anläggs inne i Gästisparken och två nya gångvägsentréer öppnas upp från Kyrkogatan in till den nya gångslingan i Gästisparken. Parken öppnas upp genom att anlägga en ny entré från Kärlekstigen.	
4.	Nya armaturerna utmed Kyrkogatan och ny asfaltstop läggs på den nya cykelbanan.	
5.	Trottoaren förlängs till att runda kyrkomuren och möta den nya plattbelagda förplatsen.	Entréplatsen till kyrkan finansieras av Vellinge Månstorps församling.
6.	Ny välkomnade plattbelagd förplats skapas till kyrkan med ny bänk, två träd och cykelställ.	
7.	Dunge med tre nya träd ger ledning till cykelbanan och förskönar platsen ner mot Gamla torgets parkeringsplatser.	
8.	Gamla torget Parkeringen blir en ”runda”, med dubbla p-rader i mitten, trädrad avgränsar i söder. Ny vistelseplats med bänkar väster om parkering. Bred trottoar söder om SEB, samt parkeringsficka för 3 bilar. Nya träd vid entrén till Svarta gången stärker kopplingen mellan Kyrkbacken och gången.	Utförs i senare (nästa) etapp.

VELLINGE KOMMUN

Vy från Östergatan upp mot kyrkan hur det såg ut innan åtgärderna utfördes.

VELLINGE KOMMUN

Ny välkomnande entréplats har i samverkan med Svenska kyrkan skapats framför kyrkan. Kompletterad med nya träd, bänk och cykelparkering under våren 2014.

VELLINGE KOMMUN

Kyrkogatan har smalnats av till halva bredden och blivit enbart cykelbana.
Gästisparken har utökats mot kyrkan och ny yta har besåtts med gräs. Ny gångslinga har anlagt i slinga inom parken med tre nya gångvägsentréer. Gästisparken har därmed öppnats upp och fått utökad tillgänglighet. Vid den nya entrén från Kärlekstigen har placerats en bänk och det gamla egenvuxna stängslet har tagits bort.

Norra Centrumområdet

VELLINGE KOMMUN

Norra centrumområdet -

Förslag på prioriterade åtgärder

Detaljplanearbetet bör startas omgående för att kunna utveckla en ny attraktiv spännande och förtätad stadsdel som kommer tillföra fler centrumnära bostäder, öka flödet och ge mer liv och rörelse i centrum.
Området är idag en ”ödetomt” och den nya stadsdelen kommer att ”läka ihop” Vellinge centrum och öka dess kvaliteter. Området ska utformas med stadsmässigt och med omsorg om detaljer.
Norra centrumområdet och dess bostäder ingår som naturlig del i Centrumkärnan och bostadsområdets kontakt via det nya busstorget norr om ICA huset till Stora torget och vidare söderut ska vara tydligt.

Norra infarten från E 6:an, den nya norra entrégatan möter Vellinge Centrumkärna med detta området. Annonseringen av centrum är viktig att utföra på ett tilltalande sätt.
Den befintliga busshållplatsen utvecklas till att bli ett nytt litet inbjudande stadsmässig busstorg med bänkar, träd, planteringar, cykelparkeringar och anpassad belysning.
Det ska kännas att resenären stiger av i ett levande attraktivt sprudlande lantligt centrum.

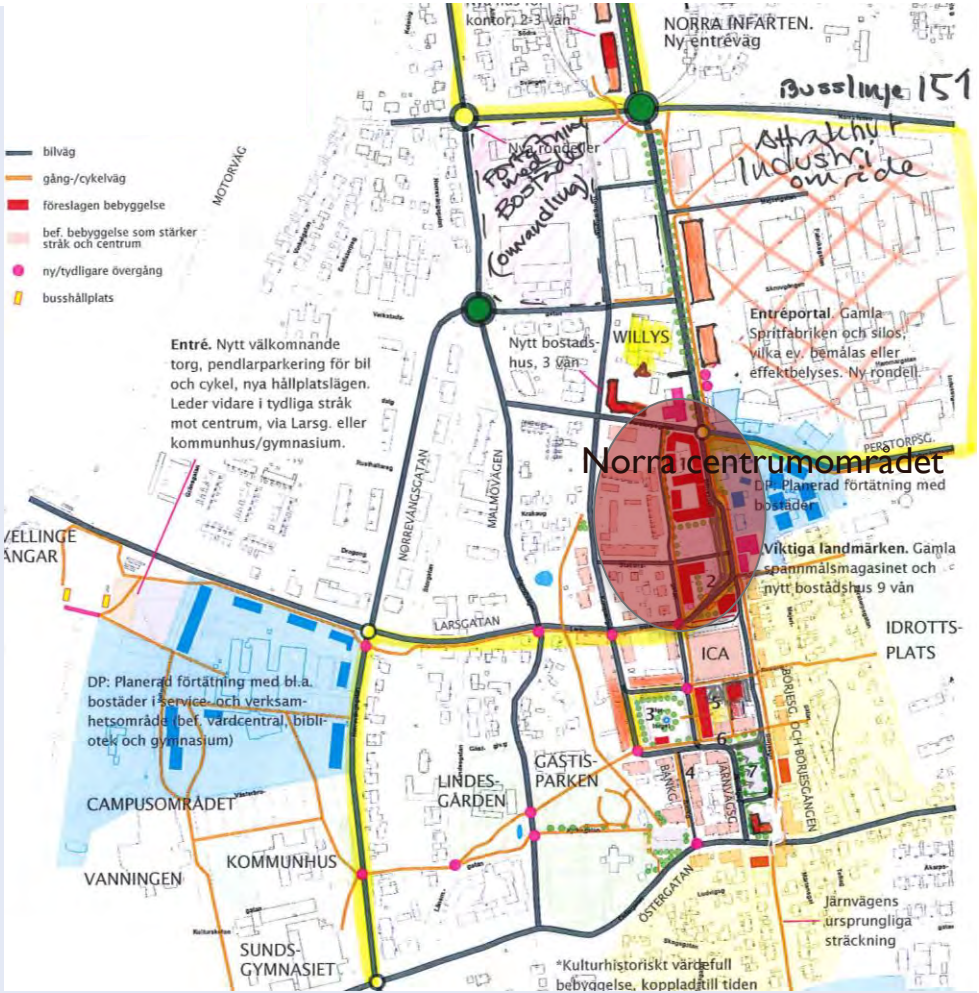

Bankgatan- Förslag på prioriterade åtgärder

Bankgatan, Järnvägsgatan och Börjes gången är stadsgator med butiker och verksamheter som ingår i Vellinge centrumkärna. Alla tre gatorna mynnar söderut till Östergatan.
Östergatan är även den en viktig stadsgata med butiker och verksamheter samtidigt som den bildar ett viktigt entréstråk till centrum och är starkt trafikerat genomfartsgata i öst- västlig riktning.

Bankgatan
Gatan är en småskalig stadsgata med karaktärsfull historisk stadsmässig bebyggelse.
Gatan går emellan Östergatan via Gamla torget upp till Stora torget.
Viktigt att stärka gatans relation till de båda torgen.
Omvandla på sikt gatan till att bli ett tydligt, inbjudande, vackert och stadsmässigt affärsstråk med fler lockande butiker och verksamheter.
Trottoarer och gata får ny gatstensbeläggning, körfält och trottoarer läggs i samma nivå.
Bankgatan landar i Stora torgets södra sida och det är viktigt att både förbättra gatans visuella kontakt med torgets grönska och den nya uteserveringen samt förstärka och trygga övergången över Järnvägsgatan.

Norra Centrumområdet - Förslag på prioriterade åtgärder

1. Vellinge centrums norra entré. Förtätning med bostäder, 4 vån mot Börjesg. i öst, 3 vån mot bef. bostäder i väst. Stadsmässighet och variationrikedom i fasader, puts och tegel, betonad vertikalitet, i samspel med äldre tegelarkitektur i norr och öster. Körportar mellan gata och gård för gång och cykel genom gårdarna. Boendeparkering i norr, parkering i söder främst för ICA. Stationsgatan förlängs ev. för enkelriktad biltrafik upp till Perstorpsg.

2. Busstorget. Ny dragning bilväg, nya hållplatslägen för buss. Sydöst: resecentrum/ service, 1-2 vån, ev. uppdelat på två mindre byggnader. Viktigt att samspela med småskaligheten och teglet i Östra Villastaden! Nytt busstorg/platsbildning med cykelparkering vid hållplatsläge. Ny, arkitektoniskt stark, putsad mur mot ICA:s lastzon, höjd 2,5 m. Smitväg till Börjesgången. Möjlighet för ICA att ha entré även i norr. Nordväst: förtätning med bostäder samt möjlighet för verksamhet i bottenplan, 3 vån. Ev. flyttas elcentral. Parkering för ICA.